

UAB "GERI ARCHITEKTAI"

STATYTOJAS	UAB "Projektai ir statyba" a.k. 302692899
STATINYS, NAUDOJIMO PASKIRTIS, STATYBOS VIETA	Svečių namų, Giedraičių g. 39, Vilniuje, negyvenamosios patalpos Nr. 1001, paskirties keitimo į gyvenamąją, paprastojo remonto projektas
STATINIO KATEGORIJA	Ypatingas statinys
STATYBOS RŪŠIS	Paprastasis remontas
STADIJA	Projektiniai pasiūlymai (PP)
PROJEKTO DALIS	Bendroji dalis, architektūrinė dalis
PROJEKTO NUMERIS	2020-01-G39-1001

Atestato NR.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
BG 008684	UAB „GERI ARCHITEKTAI“ direktorius, architektas	Vytautas Rimkevičius	
10803	Projekto vadovas	Vaidas Pupinas	
A1342	Projekto dalies vadovas	Vytautas Silevičius	
0333	Projekto dalies vadovas	M. Mikulionytė-Ogorodova	
BM 001259	Architektė	Dovilė Girkontaitė	

Tvirtinu: UAB "Projektai ir statyba"

UAB „GERI ARCHITEKTAI“
Įmonės kodas: 303477910 ; Šviesos g. 4d-2, Vilnius
Tel.: +370 61155004
El. Paštas: info@architektugrupe.lt
2020 m.

Turinys

Rinkmenos numeris	Rinkmenoje esančių dokumentų eilės tvarka, pavadinimas ir kiekvieno jų puslapių eilė	Puslapis	Rinkmenos puslapių skaičius
1. adoc	1. PP – nuasmeninta versija		
	1. Antraštinis lapas	1	31
	2. Turinys	2	
	3. Aiškinamasis raštas	3-13	
	4. Bendrosios techninės specifikacijos	14-26	
	5. Esamos situacijos fotofiksacija	27-28	
	6. GP-01, GP-02; Sklypo planas, situacijos schema	29-30	
	7. AS-01; Planas, AS-01, M 1:100	31	

BENDRASIS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. PROJEKTO RENGIMO PAGRINDAS

Projektas rengiamas statytojo UAB "Projektai ir statyba" a.k. 302692899. Juridinis pagrindas - projektavimo sutartis. Privalomųjų dokumentų sąrašas:

- Nuosavybės teisę ar kitokią teisę į patalpas patvirtinantys dokumentai: nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai.
- Projektavimo užduotis;
- Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla;
- **Notarinė pažyma 2020-01-21 Nr. S-17, apie pirkimo-pardavimo sutartyse įrašytą punktą (sutikimą), kad pastate būtų keičiama patalpų paskirtis.**

2. PROJEKTO TIKSLAS

Atlikti statinio paprastojo remonto projektą, svečių namų, Giedraičių g. 39, Vilniuje, negyvenamųjų patalpų – svečių apartamentų **Nr. 1001**, paskirtį pakeisti į gyvenamąją.

Esamas vidaus išplanavimas pritaikomas gyvenamajai paskirčiai, paliekamos esamos sienos ir projektuojamos naujos lengvos konstrukcijos pertvaros. Fasadų sprendiniai nesikeičia, langų ir durų angos išlieka tokios pačios.

3. BENDRIEJI DUOMENYS

- Projekto pavadinimas: Svečių namų, Giedraičių g. 39, Vilniuje, negyvenamosios patalpos **Nr. 1001**, paskirties keitimo į gyvenamąją, paprastojo remonto projektas.
- Projekto statytojas: **UAB "Projektai ir statyba" a.k. 30269289**
- Projektuotojas: UAB "GERI ARCHITEKTAI" Į.k. 303477910; Šviesos g. 4d-2, Vilnius tel. 861155004. Įmonės direktorius - Vytautas Rimkevičius.
- Projektuojamo statinio statybos vieta: Giedraičių g. **39-1001**, Vilnius
- Žemės sklypo kadastrinis Nr.: 0101/0032:62
- Pastato unikalus numeris: 4400-4061-7294
- Statinio kategorija: Ypatingas statinys
- Statybos rūšis: Paprastas remontas
- Statinio paskirtis: Viešbučių
- Statinio statybos metai: 2019

- Remontuojamų patalpų Unik. numeris: **4400-4964-6653:5482**
- Pastato, kuriame yra patalpa, unikalus Nr. ir pažymėjimas plane: 4400-4061-7294, 7V9/b

Pastato bendri techniniai –ekonominiai rodikliai:

- Statinio užstatymo plotas: 1568,00 m²
- Statinio bendrasis plotas: 9477,27 m²
- **Naudingas plotas: 2781,73 m²**
- Statinio pagrindinis plotas: 4907,97 m²
- Tūris : 38350 m³
- Aukštų skaičius: 9 aukštai.
- **Gyvenamasis plotas: 2399,69 m²**

Buto bendri techniniai –ekonominiai rodikliai:

- **Bendrasis plotas: 178,99 m² (prieš paprastąjį remontą – 179,48 m²)**
- **Gyvenamasis plotas: 143,61 m²**
- **Aukštai: 9**

Pastato užstatymo tankis nesikeičia.

4. DOKUMENTAI, KURIAIS REMIANTIS RENGTAŠ PROJEKTAS

Vykiant tolimesnius objekto projektavimo, tyrimo, statybos ir kitus darbus, privaloma vadovautis:

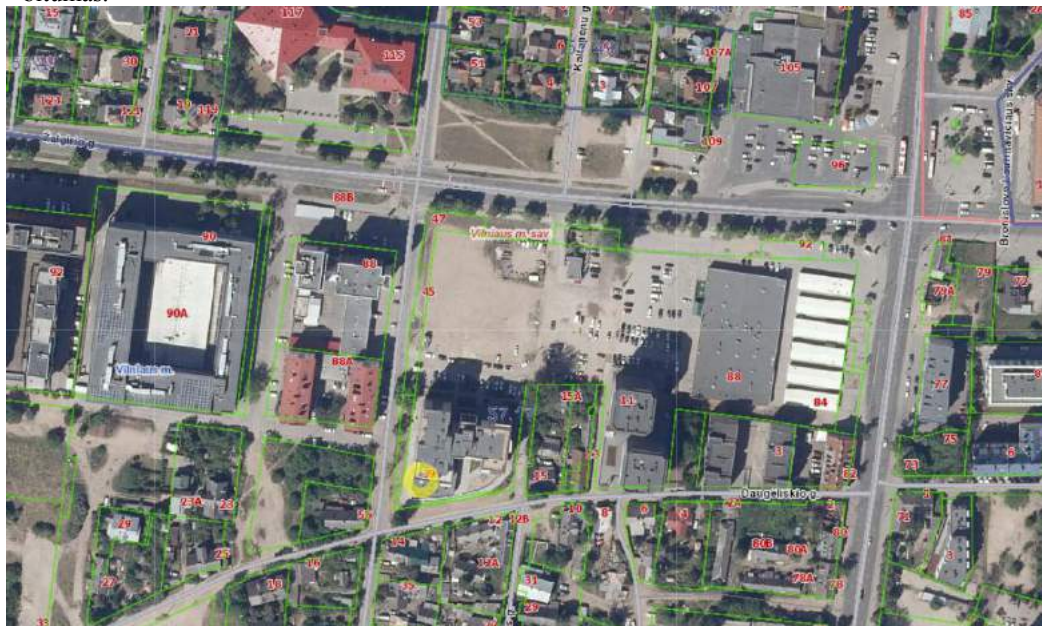
- STR 1.01.02:2016 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“;
- STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“;
- STR 1.01.04:2015 „Statybos produktų, neturinčių darnųjų techninių specifikacijų, eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas, tikrinimas ir deklaravimas. Bandymų laboratorijų ir sertifikavimo įstaigų paskyrimas. Nacionaliniai techniniai įvertinimai ir techninio vertinimo įstaigų paskyrimas ir paskelbimas“;
- STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“;
- STR 1.04.02:2011 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai“ ;
- STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
- STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;
- STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“;
- STR 2.01.01(1):2005 „Esminis statinio reikalavimas. Mechaninis atsparumas ir pastovumas“;
- STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“;
- STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“;
- STR 2.01.01(4):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Naudojimo sauga“ ;
- STR 2.01.01(5):2008 „Esminis statinio reikalavimas. Apsauga nuo triukšmo“ ;
- STR 2.01.01(6):2008 „Esminis statinio reikalavimas. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“;
- STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“;
- STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“;
- STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“;
- STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“;
- STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“;
- STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“;
- STR 2.04.01:2018 „Pastatų atitvaros. Sienos, stogai, langai ir išorinės įėjimo durys“;
- STR 2.05.03:2003 „Statybinių konstrukcijų projektavimo pagrindai“;
- STR 2.05.04:2003 „Poveikiai ir apkrovos“;
- STR 2.05.05:2005 „Betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas“ ;
- STR 2.05.07:2005 „Medinių konstrukcijų projektavimas“;
- STR 2.05.09:2005 „Mūrinių konstrukcijų projektavimas“;
- STR 2.05.11:2005 „Gaisro temperatūrų veikiamų gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas“;
- STR 2.05.12:2005 „Betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų iš tankiojo silikatbetonio projektavimas“;
- STR 2.05.13:2004 „Statinių konstrukcijos grindys“ ;
- STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“;
- STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“;
- STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“;
- 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 „Lietuvos Respublikos statybos įstatymas“;
- 017 m. birželio 8 d. Nr. XIII-425XIII-425 „Lietuvos Respublikos architektūros įstatymas“;
- Teritorijų planavimo įstatymas ;
- Atliekų tvarkymo įstatymas;
- Žemės įstatymas Aplinkos apsaugos įstatymas;
- Lietuvos standartas LST 1516:2015 „Statinio projektas. Bendrieji įforminimo reikalavimai“;
- Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai, patvirtinti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-338 „Dėl Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų patvirtinimo“;
- HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ ;

5. ARCHITEKTŪRINĖ DALIS

ESAMA PADĖTIS:

Pastatas yra Giedraičių g. 39 Vilniuje. Pastatas statytas 2019 m. Statinys 9 aukštų. Aplink vyrauja gyvenamosios ir administracinės paskirties statiniai. Sklypą, kuriame yra pastatas, riboja šios gatvės: šiaurinėje pusėje – Žalgirio g., pietinėje pusėje – Daugėlišio g., vakarinėje pusėje – Giedraičių g. Patekimas į remontuojamą pastatą yra numatomas per esamą įėjimą. Patekimas į vidinę teritoriją – nuo Giedraičių g.

Esama fasadų apdaila – tinkas. Pamatai po laikančiosiomis sienomis yra juostiniai, perdangos – gelžbetoninės, stogas – bitumas.

<https://regia.lt>

Remontuojamos patalpos (**Un. Nr. 4400-4964-6653:5482**) kadastriniuose matavimuose pažymėtos **patalpos 187-1**. Patalpų bendrasis plotas 179,48 kv. m. Patalpos randasi 9 aukšte.

Aplink pastatą yra įrengta gyvenamajam namui reikalinga infrastruktūra - įrengta vaikų žaidimų aikštelė, pėsčiųjų takai, želdynai, pasodinti dekoratyviniai medžiai.

PROJEKTO SPRENDINIAI:

Suprojektuojamas naujas patalpų išplanavimas, pritaikytas gyvenamosioms patalpoms. Projektuojamos naujos nesudėtingos (lengvos konstrukcijos) pertvaros (Žr. brėžinį AS-01) – suplanuojami kambariai. Suformuojamas san. mazgo patalpos, virš 8 aukšte esančių san. mazgo patalpų. Nešančios konstrukcijos nekeičiamos.

Įėjimas į butą - esamas. Butas Nr. 1001 patekimui naudosis laiptine nuo Giedraičių g. pusės. Patalpos atskirtos nuo gyvenamųjų patalpų atitvaromis, užtikrinančiomis garso izoliavimo rodiklius. Aukšte patekimo į kitas patalpas nėra, patenkama tiesiai į projektuojamą butą.

Fasadų sprendiniai nesikeičia, langų ir durų angos išlieka tokios pačios.

UAB "GERI ARCHITEKTAI"

Projektuojamas papildomas vaikų žaidimo aikštelės plotas – 35 kv. m. ir plotas su suoliukais sėdėjimui senyvo amžiaus gyventojų poilsiui, sklypo rytinėje dalyje (ž.r. GP-02).

Pastato tūris ir fasadų sprendiniai nebus keičiami. Langai ir įėjimo durys – esami.

Aukščiausia pastato altitudė išlieka ta pati.

Laikančiųjų sienų, kolonų (konstrukcijų) tinklas nepažeidžiamas, struktūras neišardoma.

Statybos darbai: įrengiamos naujos, nesudėtingos (lengvos konstrukcijos) pertvaros.

PASTABA : inžinerinės komunikacijos paliekamos esamos (vandentiekio, nuotėkų, elektros ir centrinio šildymo). Esant poreikiui naujiems inžinerinių komunikacijų įvadams - rengti atskirus projektus.

PATALPŲ ARCHITEKTŪRINĖS CHARAKTERISTIKOS:

Suprojektuojamas naujas patalpų Nr. 1001 išplanavimas, pritaikytas gyvenamosioms patalpoms.

(Žr. Brėžinį AS-01) . Nešančios konstrukcijos nekeičiamos. Fasadų sprendiniai nesikeičia, langų ir durų angos išlieka tokios pačios.

VIDAUS INŽINERINIAI TINKLAI

Į pastatą yra įvesti komunalinio vandentiekio – nuotekų šalinimo tinklai. Šildymas esamas – centrinis šildymas iš centralizuotų sistemų.

PASTABA : inžinerinės komunikacijos paliekamos esamos (vandentiekio, nuotėkų, elektros ir centrinio šildymo). Esant poreikiui naujiems inžinerinių komunikacijų įvadams rengti atskirus projektus.

LIETAUS NUVEDIMAS

Lietaus nuvedimo sprendiniai išlieka tie patys, esami.

BENDRIEJI RODIKLIAI:

AUKŠTAS	9
BENDRAS PLOTAS	178,99 m ²
GYVENAMASIS	143,61 m ²
NAUDINGAS PLOTAS	178,99 m ²
ŠILDYMAS	Centrinis šildymas iš centralizuotų
KARŠTAS VANDUO	Komunalinis
ŠALTAS VANDUO	Komunalinis
NUOTEKŲ ŠALINIMAS	Komunalinis
VONIOS KAMBARYS	YRA
AKUSTINIO KOMFORTO SALYGŲ KLASĖ	C

PATALPŲ EKSPLIKIACIJA:

01-Tambūras-koridorius – 22,13 m²

02-Virtuvė-valgomasis kambarys – 36,85 m²

03-Gyvenamasis kambarys – 37,43 m²

04-Vonios kambarys -7,94 m²

05-Kambarys – 33,51 m²

06-Kambarys – 35,82 m²

07-Vonios kambarys – 5,31 m²

Iš viso bute: 178,99 m²

6. HIGIENA IR SVEIKATOS APSAUGA

Pastatas remontuojamas taip, kad nekeltų grėsmės statinyje ar prie jo esantiems žmonėms bei atitiktų vidaus aplinkai (šilumos, apšvietos, oro kokybės, oro drėgnumo, triukšmo), vandens tiekimui, nuotekų šalinimui, kietųjų atliekų šalinimui, išorės aplinkai keliamus reikalavimus.

Statinio konstrukcijoms ir apdailai nenaudojamos žmogaus sveikatai kenksmingos medžiagos.

Patalpo patalpos apšildomos centriniu šildymu iš centralizuotų sistemų.

Patalpos apšviečiamos natūraliai, per langus ir priverstinai.

Patalpos aprūpinamos geriamu vandeniu iš miesto vandentiekio tinklų, karštas vanduo centralizuotas, nuotekos šalinamos į miesto nuotekų sistemą.

VAIKŲ ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖS

Šalia esamos vaikų žaidimų aikštelės, projektuojamas papildomas vaikų žaidimų aikštelės plotas, kuris atitinka reikalavimus **HN 131:2015 „Vaikų žaidimų aikštelės ir patalpos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“**.

Žaidimų aikštelė projektuojama ne arčiau kaip 10 m nuo buitinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių, gatvių, automobilių stovėjimo aikštelių, elektros tinklo įrenginių ir ne arčiau kaip 15 m atstumu nuo automobilių saugyklų ištraukiamosios vėdinimo sistemos angų. Automobilių stovėjimo vietos, buitinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių vieta numatyta kitoje kitoje pastato pusėje, netoli įvažiavimo į sklypą nuo Giedraičių g (viršija 15 m atstumą).

Aikštelė nuo gatvės nutolusi 16-17 metrų ir pagal reikalavimus bus aptverta tvora.

Triukšmas žaidimų aikštelėje neviršija teisės akte [8.19] nustatytų triukšmo ribinių verčių ir neviršys (dabar ir perspektyvoje) ribinio dydžio . Atitinka HN 33:2011 "Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje" reikalavimus.

1 lentelė.

Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (L _{AeqT}), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (L _{AFmax}), dBA
1	2	3	4	5
1.	Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos	6–18 18–22 22–6	45 40 35	55 50 45
2.	Visuomeninės paskirties pastatų patalpos, kuriose vyksta mokymas ir (ar) ugdymas		45	55
3.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	6–18 18–22 22–6	65 60 55	70 65 60
4.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmą	6–18 18–22 22–6	55 50 45	60 55 50
5.	Maitinimo ir kultūros paskirties pastatų salėse estradinių ar kitų pramoginių renginių metu, kino filmų demonstravimo metu		80	85
6.	Atvirose koncertų ir šokių salėse estradinių ar kitų pramoginių renginių metu	6–18 18–22 22–6	85 80 55	90 85 60

Žaidimų aikštelės danga, įranga ir jos išdėstymas atitinka Lietuvos standartų reikalavimus:

- Lietuvos standartas LST EN 1176-1:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 1 dalis. Bendrieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;
- Lietuvos standartas LST EN 1176-2:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 2 dalis. Sūpuoklių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;
- Lietuvos standartas LST EN 1176-3:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 3 dalis. Šliaužynių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;
- Lietuvos standartas LST EN 1176-4:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 4 dalis. Kabamųjų lynų kelių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;
- Lietuvos standartas LST EN 1176-5:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 5 dalis. Karuselių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;
- Lietuvos standartas LST EN 1176-6:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 6 dalis. Supamosios įrangos papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;
- Lietuvos standartas LST EN 1176-7:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 7 dalis. Įrengimo, kontrolės, techninės priežiūros ir naudojimo vadovas“;
- Lietuvos standartas LST EN 1176-10:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 10 dalis. Visiškai uždaros žaidimų įrangos papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;
- Lietuvos standartas LST EN 1176-11:2014 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 11 dalis. Erdvinio tinklo papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;
- Lietuvos standartas LST EN 1177:2008 „Smūgį silpninanti žaidimų aikštelės danga. Kritimo kritinio aukščio nustatymas“

VĒDINIMAS, APŠVIETIMAS

Patalpų vėdinimas numatomas **esamas** – natūralus, oro pritekėjimas per esamus vėdinimo kanalus. Apšviečiamos patalpos - natūraliai, per langus ir priverstinai.

UAB "GERI ARCHITEKTAI"

Pagal RSN 156-94 techniniams skaičiavimams įvertinti klimato duomenys Vilniaus miestui:

- lauko oro temperatūra šaltuoju laikotarpiu: - 23°C;
- lauko oro temperatūra šiltuoju laikotarpiu: +26,1°C;
- laiko oro entalpija šiltuoju laikotarpiu: 53,2 kJ/kg;
- vidutinė, šildymo sezono, lauko oro temperatūra: - 0,7°C.

Skaičiuojama vidaus patalpų temperatūra šildymo metu ne mažiau +20°C. Grynas oras turi patekti arba tiesiogiai iš lauko per angas, arba per vėdinimo sistemas.

INOLIACIJA

Projektuojamo buto norminės insoliacijos trukmė atitinka STR 2.02.01:2004 "Gyvenamieji pastatai" reikalavimus. **Projektuojamo buto kambariuose Nr.02, Nr. 03, Nr.05, Nr.06 yra išlaikomas reikiamas insoliacijos laikas, tarp kovo 22 d. ir rugsėjo 22 d. insoliacijos (nepertraukiamos; bendros) laikas ne trumpesnis kaip 2,5 valandos.**

Kambario Nr.02 langai – stiklo vitrinos, nukreipti į pietų pusę, šioje pusėje vyrauja maža aukščiau pastatai.

Kambarių Nr.03, Nr.05 - langai, nukreipti į vakarų pusę, šioje pusėje vyrauja maža aukščiau pastatai.

Kambario Nr.06 - langai nukreipti į rytų pusę, šioje pusėje vyrauja maža aukščiau pastatai.

PATALPŲ MIKROKLIMATAS

Patalpų insoliacijos ir natūralaus apšvietimo sprendiniai projektuojami atskiru projektu vadovaujantis HN 98:2000 "Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai".

Patalpų mikroklimato (drėgnumo, temperatūros) sprendiniai projektuojami vadovaujantis HN 69:2003 "Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametrų norminės vertės ir matavimo reikalavimai".

Vadovaujantis HN 42:2009 "Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų mikroklimatas" 7 ir 8 punktais, dvibučio gyvenamojo namo mikroklimato parametrais gyvenamose patalpose atitinka pakankamos šiluminės aplinkos normuojamas vertes.

Gyvenamųjų patalpų ir lankytojams skirtų visuomeninių patalpų mikroklimato parametrų ribinės vertės:

Eil. Nr.	Mikroklimato parametrai	Ribinės vertės	
		Šaltuoju metų laikotarpiu	Šiltuoju metų laikotarpiu
1.	Oro temperatūra, °C	18–22	18–28
2.	Temperatūrų skirtumas 0,1 m ir 1,1 m aukštyje nuo grindų, ne daugiau kaip °C	3	3
3.	Santykinė oro drėgmė, %	35–60	35–65
4.	Oro judėjimo greitis, m/s	0,05–0,15	0,15–0,25

Oro temperatūra, santykinė oro drėgmė ir oro judėjimo greitis matuojami teisės aktų nustatyta tvarka metrologiškai patikrintais termometrais, psichrometrais, anemometrais, katatermometrais ir kitais matavimo prietaisais.

Oro temperatūra, oro judėjimo greitis ir santykinė oro drėgmė matuojami 0,1 m, 1,1 m aukštyje nuo grindų patalpos viduryje 0,5 m atstumu nuo sienų ir langų. Oro temperatūra, oro judėjimo greitis ir santykinė oro drėgmė visuose matavimo taškuose turi atitikti šios higienos normos lentelėse pateiktus dydžius.

Patalpos oro temperatūros matavimo paklaida ne daugiau kaip +/- 0,2 °C.

Santykinės oro drėgmės matavimo paklaida ne daugiau kaip +/- 0,5 %.

Oro judėjimo greičio matavimo paklaida ne daugiau kaip +/- 0,1 m/s.

TRIUKŠMO LYGIO UŽTIKRINIMAS

Pastato atitvaros ir langai, durys atitinka STR 2.01.07:2003 "Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo" reikalavimus, užtikrinant patalpose C klasės akustinio komforto lygį.

Aplinkai jautrių patalpų nebus, triukšmo šaltinių nėra.

Gyvenamųjų pastatų vidinių atitvarų ore sklindančio garso izoliavimo klasifikatorius.

Mažiausios tariamojo garso izoliavimo rodiklio R_{ϕ_w} arba standartizuotojo lygių skirtumo rodiklio $D_{nT,W}$ vertės

	Vidinių atitvarų garso klasė				
	A	B	C	D	E
Apsaugomos erdvės tipas	Rodiklis				
	$R_{\phi_w} + C_{50-3150}$ arba $D_{nT,W} + C_{50-3150}$ (dB)	$R_{\phi_w} + C_{50-3150}$ arba $D_{nT,W} + C_{50-3150}$ (dB)	R_{ϕ_w} arba $D_{nT,W}$ (dB)	R_{ϕ_w} arba $D_{nT,W}$ (dB)	R_{ϕ_w} arba $D_{nT,W}$ (dB)

UAB "GERI ARCHITEKTAI"

Kambariai nuo negyvenamosios paskirties patalpų arba bendrojo garažo	68	63	60	55	52
Kambariai nuo šalia esančių kitų šio pastato patalpų (butų arba bendrojo naudojimo patalpų) *	63	58	55	52	48
Įėjimo į butą durys (durų garso izoliavimo klasė pagal 22 p.)	40 (A)	35 (B)	30 (C)	25 (D)	20 (E)
Bent vienas miegamasis (poilsio kambarys) nuo to paties buto kitų patalpų **	48	44	–	–	–

* Mažiems prieškambariams bei įėjimams šie reikalavimai netaikomi, kai juose užtikrintas pakankamai geras sienų ir durų kombinacijos garso izoliavimas, pvz., C garso klasės butuose turi būti naudojamos C garso izoliavimo klasės durys (žr. VII skyriaus 17 lentelę).

** C garso klasėje taip pat rekomenduojama taikyti šį reikalavimą daugiau kaip trijų kambarių butams, tada ribinė vertė yra 41 dB.

Pastabos:

1. C garso klasėje taip, kaip A ir B garso klasėse, rekomenduojama taikyti papildomą spektro pataisos sandą $C_{50-3150}$, tada ribinės vertės sumažinamos 2 dB.

2. Diskotekų, restoranų ir kitų pramogų salių, esančių gyvenamuosiuose pastatuose, skleidžiamo triukšmo lygiai turi atitikti higienos normos [12.37] vertes. Šios vertės toliau naudojamos nustatant reikalavimus pastato atitvarų ir jo dalių ore sklindančio garso izoliavimui, norint pasiekti atitinkamos garso klasės sąlygas.

3. "–", – parodo, kad rodiklis nereglamentuojamas.

15.2. Pastato perdangų smūgio garso izoliavimas:

15.2.1. projektiniai pastato perdangų ir jų dalių charakteristikų apskaičiavimai atliekami pagal Lietuvos standartą [12.28];

15.2.2. ribinės smūgio garso izoliavimo klasifikavimo vertės, nustatomos didžiausiu normuotoju svertiniu smūgio garso slėgio lygiu, pateiktos 2 lentelėje:

2 lentelė

**Gyvenamųjų pastatų perdangų smūgio garso izoliavimo klasifikatorius.
Didžiausios normuotojo svertinio smūgio garso slėgio lygio $L_{\ell_{n,w}}$ arba $L_{\ell_{n,w}} + C_{1,50-2500}$ vertės**

Apsaugomos erdvės tipas	Perdangų garso klasė				
	A	B	C	D	E
	Rodiklis				
	$L_{\ell_{n,w}} + C_{1,50-2500}$ (dB)	$L_{\ell_{n,w}} + C_{1,50-2500}$ (dB)	$L_{\ell_{n,w}}$ (dB)	$L_{\ell_{n,w}}$ (dB)	$L_{\ell_{n,w}}$ (dB)
Kambarių nuo pastato negyvenamosios paskirties patalpų	38	43	48	53	58
Kambarių nuo virš jų esančių kitų butų patalpų	43	48	53	58	60
Kambarių nuo bendrojo naudojimo patalpų	48	53	58	60	63
Bent vieno miegamojo (poilsio kambario) nuo to paties buto kitų patalpų *	53	58	–	–	–

* C garso klasėje taip pat rekomenduojama taikyti šį reikalavimą daugiau kaip trijų kambarių butams, tada ribinė vertė yra 60 dB.

Pastaba:

1. C garso klasėje, taip pat kaip A ir B garso klasėse, rekomenduojama taikyti papildomą spektro pataisos sandą $C_{1,50-2500}$. Vartojant šį sandą C garso klasėje ribinės vertės nesikeičia.

2. "–", – parodo, kad rodiklis nereglamentuojamas.

15.3. Pastato patalpų aidėjimo trukmė:

15.3.1. projektiniai pastato patalpų apdailos apskaičiavimai atliekami pagal Lietuvos standartą [12.31];

15.3.2. ribinės aidėjimo klasifikavimo vertės, nustatomos didžiausia aidėjimo trukme, pateiktos 3 lentelėje:

3 lentelė

**Gyvenamųjų pastatų bendrojo naudojimo patalpų aidėjimo trukmės klasifikatorius.
Didžiausios aidėjimo trukmės T_{60} vertės**

Apsaugomos erdvės tipas	Aidėjimo patalpoje garso klasė				
	A	B	C	D	E
	Rodiklis				
	T_{60} (s)				
Bendrojo naudojimo patalpos (laiptinės, koridoriai ir pan.)	1,0	1,1	1,3	1,5	1,7

15.4. Pastato išorinių atitvarų (fasadų) ore sklindančio garso izoliavimas:

15.4.1. projektiniai pastato išorinių atitvarų (fasadų) ir jo dalių ore sklindančio garso izoliavimo apskaičiavimai atliekami, atsižvelgiant į numatomus triukšmo lygius pastato išorės aplinkoje, vadovaujantis Lietuvos standartu [12.29];

15.4.2. išorinių atitvarų ribinės ore sklindančio garso izoliavimo klasifikavimo vertės priklausomai nuo išorės aplinkos triukšmo lygių garso klasės, nustatomos mažiausiu standartizuotojo lygių skirtumo rodikliu, pateiktos 4 lentelėje:

4 lentelė

**Gyvenamųjų pastatų išorinių atitvarų ore sklindančio garso izoliavimo klasifikatorius.
Mažiausios standartizuotojo lygių skirtumo rodiklio $D_{2m,nT,W}$ vertės**

	Išorinių atitvarų garso klasė				
	A	B	C	D	E
Išorės aplinkos garso klasė	Rodiklis				
	$D_{2m,nT,W}$ (dB)				
A	32	29	24	21	20
B	35	32	27	23	21
C	40	35	30	25	23
D	45	40	35	28	23
E	50	45	40	33	28
Neklasifikuojama*	55	50	45	38	33

* Šie reikalavimai taikomi, kai aplinkos triukšmo lygis iki 70 dBA. Esant aukštesniam triukšmo lygiui, ribinės vertės tikslinamos skaičiavimais.

Pastabos:

1. Vertės taikomos kambariams su uždarytais langais.
2. Virtuvėms, buitinėms patalpoms ir t.t. nuo ribinių verčių atimami 5 dB.
3. Garso klasėms taip pat galima taikyti papildomą spektro pataisą sandą C_{tr} , tada ribinės vertės nustatomos kaip suma $D_{2m,nT,W} + C_{tr}$ ir sumažinamos 7 dB.

HIDRAULINIS IŠBANDYMAS

Vamzdynų bandymas vykdomas prieš apdailos darbų pradžią. Hidraulinis bandymas vykdomas, esant teigiamai temperatūrai patalpose.

Šildymo sistemų hidrauliniai bandymai atliekami pagal „Šilumos tinklų ir šilumos vartojimo įrenginių priežiūros (eksploatavimo) taisyklės, 2010.04.07, įsakymas Nr.1-111“.

Valdymo (įvado) mazgai ir sistemos laikomi išbandytais, jeigu bandymo metu: nepastebėta rasoje per virintines siūles, vandens tekėjimo iš šildymo prietaisų, vamzdynų, armatūros ir kitų elementų; valdymo (įvado) mazguose ir šildymo sistemose bandymų metu slėgis per 5 min nesumažėjo; sistemose su slėptais šildymo prietaisais bandymų metu slėgis per 15min. nesumažėjo.

Jei bandymo rezultatai neatitinka reikalavimų, reikia pašalinti defektus ir sistemos sandarumą bandyti dar kartą. Bandymo rezultatai įforminami aktu.

**NAUDOJAMO BUIITYJE KARŠTO VANDENS SAUGOSIR KOKYBĖS REIKALAVIMAI
LEGIONELIOZIŲ PREVENCIJA.**

Vadovaujantis **HN 24:2003 "Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai"** naudojamas buityje karštas vanduo (toliau - karštas vanduo) turi būti ruošiamas iš Higienos normos reikalavimus atitinkančio geriamojo vandens. Karšto vandens sauga ir kokybė turi būti užtikrinama iki jo vartojimo vietų.

Naudojamas buityje karštas vanduo (toliau - karštas vanduo) turi būti ruošiamas iš Higienos normos reikalavimus atitinkančio geriamojo vandens.

Gaminamas karštas vanduo ir tiekiamas karšto vandens vartotojams turi būti apsaugotas nuo bet kokios taršos.

1 ml vandens mėginyje, paimtame iš bet kurios pastato karšto vandens grąžinimo vamzdyno vietos, neturi būti daugiau kaip 100 kolonijas sudarančių vienetų 37 °C temperatūroje.

Karšto vandens temperatūra vartotojų čiaupuose turi būti ne žemesnė kaip 50 °C (išmatavus temperatūrą po 1 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo), sudarant technines prielaidas vandens tiekimo sistemoje vandens šildytuve karšto vandens temperatūrą padidinti, kad vartotojų čiaupuose ji būtų ne žemesnė kaip 65 °C.

Pastato karšto vandens sistema ar jos dalis turi būti plaunama geriamuoju vandeniu ir dezinfekuojama, kai ji pradedama naudoti daugiau kaip po vieno mėnesio pertraukos, po vandens tiekimo sistemos rekonstrukcijos, remonto arba kai diagnozuojami vartotojų susirgimai legionelioze.

Jeigu 1 l karšto vandens randama daugiau nei 1 000, bet mažiau nei 10 000 legionelių, turi būti patikrinama vandens tiekimo sistema, nustatoma galima vandens taršos priežastis, koreguojamos esamos ir (arba) imamasi naujų legioneliozės profilaktikos priemonių. Jeigu 1 l karšto vandens randama daugiau nei 10 000 legionelių, turi būti patikrinama vandens tiekimo sistema, nustatoma galima vandens taršos priežastis, vandens tiekimo sistema valoma ir padaroma nekenksminga, koreguojamos esamos ir (arba) imamasi naujų legioneliozės profilaktikos priemonių. Atlikus vandens tiekimo sistemos valymą ir kenksmingumo šalinimą, atliekamas vandens mikrobiologinis tyrimas legionelėms nustatyti.

Atliekant trumpalaikę cheminę karšto vandens sistemos dezinfekciją chloru, laisvojo chloro koncentracija

sistemą užpildančiame geriamajame vandenyje keturias valandas turi būti 50 mg/l. Sistemą užpildančio geriamojo vandens temperatūra neturi būti didesnė kaip 30 °C. Baigus trumpalaikę cheminę karšto vandens sistemos dezinfekciją chloru, sistema plaunama geriamuoju vandeniu, kol laisvojo chloro koncentracija jame neviršija 1 mg/l.

Apie planuojamą karšto vandens dezinfekciją, jos tikslus, trukmę ir būtinas saugos priemones karšto vandens tiekėjas prieš dvi dienas privalo raštu informuoti vartotojus. Geriamasis vanduo negali būti tiekiamas karštam vandeniui ruošti, jeigu Higienos normos VI skyriuje nustatyta tvarka nevykdoma geriamojo vandens programinė priežiūra.

DIRVOŽEMIO TARŠA

Aplink pastatą yra esama, automobilių stovėjimo aikštelė. Aikštelė paliekama ta pati (esama), todėl nėra galimybės atlikti dirvožemio taršos tyrimų. Tarši veikla nebuvo vykdoma.

7. APLINKOSAUGA

Numatomi statybos darbai neturės neigiamos įtakos aplinkai. Nebus naudojama aplinkai kenksmingos medžiagos ar technologijos. Pastatas nėra taršos šaltinis, jose nebus vykdoma jokia gamyba.

8. AUTOMOBILIŲ PARKAVIMAS

Aplink pastatą yra esama automobilių stovėjimo aikštelė. Iki šio projekto rengimo negyvenamosioms patalpoms (svečių namams) Nr. 1001 ir Nr. 901 buvo numatyta 1 automobilių parkavimo vieta, ši (esama) automobilio stovėjimo vieta lieka patalpoms Nr. 901 (Žr. brėžinį GP-01).

Butui Nr.1001. projektuojama nauja automobilių stovėjimo vieta Nr.1001, esamoje aikštelėje (Žr. brėžinį GP-01).

9. BENDRI NURODYMAI STATYBOMS DARBŲ VYKDYMUI IR MEDŽIAGOMS

Darbus gali vykdyti atestuotos firmos ir apmokyti specialistai. Vykdamas statybos darbus reikia vadovautis STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“.

Darbai vykdomi, suderinus su statytoju darbų pradžios laiką, eigą ir tvarką, gavus leidimą darbų vykdymui. Už darbų saugą atsako rangovas (statybos vadovas).

Darbų priežiūra vykdo statytojo samdomas techninis prižiūrėtojas pagal STR 1.03.07:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka“ reikalavimus ir nurodymus.

Visos atvežamos į statybą medžiagos, gaminiai bei įrenginiai turi turėti pasus ir būti firminiame įpakavime. Visi jie turi būti sertifikuoti Lietuvos respublikoje. Jei tokių nėra – importinėms medžiagoms turi būti užsienio šalių sertifikatai, vietinėms – įmonėms paruošti sertifikatai.

Darbai vykdomi, vadovaujantis gamintojų nustatytais instrukcijomis.

STATYBOS ĮTAKA APLINKAI IR GYVENTOJAMS

Kaimyninių sklypų gyventojai ir darbuotojai nepatogumų nepatirs priėjimai ir privažiavimai nebus uždaryti. Kaimyninių sklypų įvadiniai inžineriniai tinklai nebus paliesti.

Naudojimo metu statinys įtakos gretimoms teritorijoms neturės.

Patalpos remontuojamos iš vidaus.

TURTO IR ŽMONIŲ APSAUGAI NUMATOMA:

- langai su stiklo paketais ir su įstiklinimu iš vidinės rėmo pusės;
- išorės durys - sustiprintos konstrukcijos;
- patikimi užraktai;
- efektyvi priverstinė patalpų ventiliacija;

Dauguma projektuojamų pastato patalpų natūraliai apšviečiamos per langus lauko sienose. Dirbtinis apšvietimas sprendžiamas atskiru elektrotechninės dalies projektu.

SAUGUMO TECHNIKA

Darbus vykdyti tinkamai su SNiP III-4-80 „Saugumo technika statyboje“ reikalavimais atskiroms darbų rūšims bei kitais norminiais aktais. Darbų atlikimo aikštelę įrengti vadovaujantis „Saugos ir sveikatos taisyklėmis statyboje“ DT-5-00 ir „Darboviečių įrengimo statybvietėje nuostatais“. Objekte turi būti asmuo atsakingas už saugumo techniką.

Visi darbai atliekami vadovaujantis įmonės statybos taisyklėmis ir Lietuvoje galiojančiais norminiais dokumentais.

STATYBINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

Statybinės atliekos turi būti tvarkomos LR atliekų tvarkymo įstatymo (VIII-787)31 straipsnio nustatyta tvarka. Statybos proceso metu statybinės atliekos rūšiuojamos į:

- Tinkamas perdirbti atliekas (antrinės žaliavos - betono, keramikos, metalo) pristatoma į perdirbimo gamyklas;
- Netinkamas naudoti ir perdirbti atliekas (statybinės šiukšlės, kenksmingomis medžiagomis užteršta tara ir pakuotė) išvežama į sąvartas.

Statybinės atliekos iki jų išvežimo ar panaudojimo kaupiamos ir saugomos patalpų viduje, uždarose talpose ar tvarkingose krūvose, jei jos neužteršia aplinkos statybinių atliekų turėtojas nusprendžia, kaip ir į kurią tvarkymo vietą bus gabenamos atliekos (tai gali atlikti ir specialios įmonės) ir atsako už tvarkingą jų pakrovimą ir pristatymą.

TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESAI

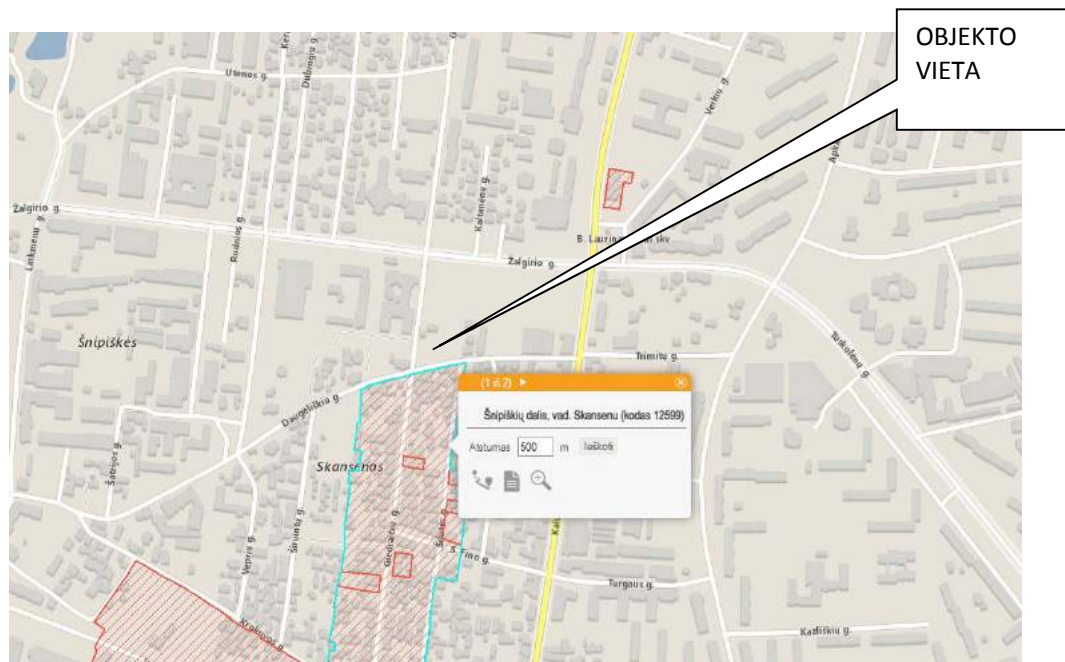
Šio projekto sprendiniai nepažeidžia trečiųjų asmenų interesų.

Statybos metu kaimyninių sklypų gyventojai nepatogumų nepatirs. Priėjimai ir privažiavimai nebus uždaryti. Kaimyninių sklypų inžineriniai tinklai nebus paliesti. Kaimyninių patalpų gyventojai nepatogumų nepatirs. Naudojimo metu statinys neigiamos įtakos gretimoms teritorijoms neturės.

10. Kultūros paveldas

Pastatas Giedraičių g. 39, Vilniuje, nėra saugoma kultūros vertybė.

Jis patenka į Šnipiškės, Žirmūnai - apsaugos zonos dalis, su dominuojančiais urbanistiniais naujadarais.

PDV M. Mikulionytė – Ogorodova Atestato Nr. 0333

10. STATYBOS UŽBAIGIMAS

Projektą pakeisti galima tik gavus projekto autoriaus sutikimą ir suderinus su projektą derinusiomis tarnybomis. Statinio statybos užbaigimas tvirtinamas pagal STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“.

Statybos užbaigimo procedūros metu reikia atlikti visuomenės sveikatą įtakojančių veiksnių matavimus projektuojamuose pastatuose / aplinkoje ir jų rezultatus pateikti statybos užbaigimo komisijai.

PV. Vaidas Pupinas
Atestato Nr. 10803

BENDROJI TECHININĖ SPECIFIKACIJA

1.1 BENDRIEJI STATYBOS DARBU VYKDYMO NUOSTATAI

1.1.1 **Bendrosios nuostatos**

Ši specifikacija apima statybinių mechaninių ir elektrinių medžiagų, įrengimų tiekimą, pristatymą į statybos aikštelę, pastatymą ir sumontavimą.

Darbas apima statybą, montavimą ir, jei nenurodoma kitaip, visas medžiagas būtinas pilnam įrengimui ir tokius patikrinimus bei reguliavimus, kokie aprašyti specifikacijoje, brėžinius ir visa tai, ko gali prireikti, kad būtų pastatytas efektyvus, visiškai darbingas pastatas.

Žodžiai "pilnas įrengimas" turi reikšti ne tik darbų atitikimą ir įrengimus, nurodytus šioje specifikacijoje, bet ir visus atsitiktinius įvairius komponentus, kurie yra reikalingi pilnam darbo atlikimui ir leisti įmonei tinkamai veikti.

Rangovas turi užtikrinti, kad Darbas būtų atliktas teisinga seka.

Rangovas privalo užtikrinti, kad visos Darbo dalys ir visos medžiagos tarpusavyje būtų suderintos. Rangovas turi patikrinti ir užtikrinti, kad visa jo siūloma įranga ir darbai telpa į pastatą esančias erdves, įskaitant ribotą angų bei ortakių dydį.

Rangovas turi užtikrinti, kad visi įrengimai ir įranga būtų lengvai prieinami prižiūrinčiam personalui ir kad pakankamai vietos palikta įrengimų priežiūrai bei pakeitimui. Reikalingas pakankamas stovinčiam žmogui aukštis maksimaliame galimame plote su lengvu, saugiu priėjimu normaliam darbui be kliūčių prie visų įrengimų ir prietaisų. Visi avarinio išėjimo maršrutai turi būti laisvi praėjimui visame stovinčio žmogaus aukštyje.

1.1.2 **Įstatymai ir reikalavimai**

Visos konstrukcijos, gaminiai ir medžiagos turi atitikti Lietuvos Respublikos reikalavimus. Rangovas yra atsakingas už visų leidimų iš valdžios įstaigų ir kitų institucijų gavimą.

Visos konstrukcijos ir įranga turi būti sertifikuoti arba pripažinti tinkamais naudoti Lietuvoje ir turėti atitikties įvertinimo dokumentą.

Rangovas privalo palaikyti ryšį su Lietuvos Respublikos kontroliuojančiomis institucijomis, užtikrinti jų patikrinimus savo sąskaita bei ištaisyti trūkumus, kuriuos jie atras šių patikrinimų metu.

Rangovas turi vykdyti visus Lietuvos Respublikos normatyvinius reikalavimus ir taisykles, išleistas bet kurios valdžios įstaigos, kurios jurisdikcijoje randasi statybos aikštelė.

Atsakingi darbai ir konstrukcijos, nurodyti techninėse specifikacijose, turi būti priimti techninio prižiūrėtojo (toliau – Inžinieriaus) tai įforminant aktu, o baigtas statinys turi būti priimtas naudoti Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka. Rangovas pasirenkamus Subrangovus turi aptarti su Užsakovu bei Inžinieriumi ir gauti jo pritarimą.

1.1.3 **Rangovo atliekami brėžiniai ir dokumentai**

Rangovas (subrangovai) alternatyviniu pasiūlymo atliekamiems darbams ir konstrukcijoms turi savo sąskaita parengti darbo brėžinius (keturias (4) kopijas), pagal Pasiūlymo dokumentacijos ir techninių specifikacijų sprendinius.

Brėžiniai turi būti suderinti su Inžinierium ir Užsakovu ir tik tada gali būti perduoti vykdymui. Rangovas atsako už darbo brėžinių sprendinius ir pasekmes. Užsakovas derins tik brėžinių koncepciją. Brėžiniai ir kita dokumentacija turi būti ruošiami lietuvių kalba.

Baigus darbus ir pridudant statybą turi būti parengti ir pateikti Užsakovui ir Inžinieriumi išpildomieji brėžiniai ir dokumentacija su visais įneštais pakeitimais, papildymais, išmatavimais, debita ir kt. patikslinimais natūroje. Išpildomieji brėžiniai turi būti paruo ti skaitmeniniame formate. Išpildomosios ar kitos dokumentacijos, kurios gali pareikalauti Užsakovas turi būti atlikta Rangovo.

1.1.4 **Prioriteto tvarka tarp brėžinių, specifikacijų ir kitų dokumentų**

Ši specifikacija turi būti skaitoma drauge su brėžiniais. Jei tarp brėžinių ir specifikacijos iškyla kokių nors skirtumų, svarbesne laikoma specifikacija. Tačiau Rangovas turi atkreipti Užsakovo dėmesį į visus didesnius neatitikimus prieš sprendamas apie konkrečią interpretaciją.

Jei kokių pakeitimų atsiranda nuostatuose, teisiniuose dokumentuose, standartuose ir t.t., svarbesniais laikomi specifikacijos ir brėžiniai. Tačiau Rangovas turi informuoti Užsakovą apie visus tokius neatitikimus prieš nusprendamas apie konkrečią interpretaciją, ypač teisinių dokumentų, vietinių nuostatų ar standartų atžvilgiu.

1.1.5 **Gaminiai, medžiagos**

Visi gaminiai, įranga, medžiagos ir priedai turi atitikti nurodytus dokumentacijoje ir turi būti nauji.

Bet kurį specifikacijoje nurodytą importinį produktą galima pakeisti analogišku vietiniu. Vietos produktams turi būti suteikiama aiški pirmenybė, tačiau, jei vietiniai produktai yra blogesnės kokybės, vietinio produkto reikia

atsisakyti. Visiems nukrypimams nuo specifikacijos turi būti gautas Užsakovo sutikimas. Visos medžiagos ir gaminiai turi būti pateikti su:

- gamintojo rekvizitais, firmos atpažinimo ženklu;
- specifikacija;
- nuoroda kam skiriama;
- spalvos nuoroda;
- pagaminimo data;

Inžinierius turi teisę atmesti medžiagą ar įrangą, be jokių papildomų išlaidų Užsakovui, jei ji neatitinka specifikacijos reikalavimų. Tokiu atveju, Rangovas turi pateikti kitas medžiagas ir įrengimus, kurie atitinka specifikaciją ir kurių pageidauja Užsakovas.

Rangovas turi pateikti visos šioje specifikacijoje apibūdintos technologinės, mechaninės dalies ir elektros įrangos katalogus ir standartų dokumentus Užsakovo ir Inžinieriaus peržiūrai.

Rangovas neturi užsakyti pagrindinės įrangos, kol negavo Užsakovo ir Inžinieriaus patvirtinimo.

Sąnaudų žiniaraščiuose nurodytiems konkretiems gaminiams ir medžiagoms galimi alternatyvūs pasiūlymai, jei jie atpigins darbus, bet nepablogins techninių ir eksploatacinių savybių.

Rinkdamas komponentus medžiagas, Rangovas turi atsižvelgti į poreikį nepanašius kontaktuojančius metalus apsaugoti nuo korozijos.

Rangovas užtikrina, kad visa jo pateikta įranga be struktūrinių pakeitimų gali būti sumontuota projekto dokumentuose nurodytoje padėtyje. Nebus atsižvelgiama į jokių reikalavimus apmokėti papildomas išlaidas, atsiradusias dėl parūpintos netinkamo dydžio įrangos modifikavimo.

1.1.6 Gminių ir medžiagų kokybės reikalavimai

Visi gaminiai ir medžiagos turi atitikti specifikacijoje ir brėžiniuose nurodomus kokybės reikalavimus. Jų įpakavimai ar pristatymo dokumentai turi nurodyti jų kokybę arba tokia pati informacija turi būti nurodoma kokiu nors kitu būdu.

Specifikacijoje pateikiami bendrieji kokybės reikalavimai. Tokiu atveju, jei konkrečiai nebus nurodyta medžiaga, pvz. nenurodant medžiagos pavadinimo ar standarto, prieš ją perkant ji turės būti pateikiama Inžinieriaus ir Užsakovo patvirtinimui.

1.1.7 Gaminiai ir medžiagos, turintys nurodytą patvirtinimo tipą ir standartą, bei kokybės kontrolė

Jei reikalaujama, kad naudojami gaminiai ir medžiagos būtų nurodyto tipo ar standarto arba jie yra įtraukti į oficialią kokybės kontrolės procedūrą, jie turi turėti tipo patvirtinimo liudijimą, atitikimo standartui ar oficialų kokybės kontrolės patvirtinimą. Tipo patvirtinimo ir atitikimo standartui liudijimai negali būti atskiriami nuo produktų, o identifikacija turi būti visiškai aiški.

1.1.8 Gminių ir medžiagų atitikties nuorodos jų montavimo metu

Galimi gminių ir medžiagų atitikties nuorodoms montavimo stadijos metu neturi būti uždengiami arba, jei negalima palikti jų matomais, turi būti lengvai ir visiškai atidengiami.

1.1.9 Įpakavimas, transportavimas, tarpinis saugojimas

Transportavimo ir tarpinio saugojimo metu visi gaminiai ir medžiagos turi būti deramai uždengti ir supakuoti. Ant kiekvieno paketo turi būti nurodytas jo turinys. Jei pristatomos prekės yra birios ir nepakuotos, numeris, rūšis ir kokybė turi būti nurodyti pristatymo pranešime.

1.1.10 Gminių ir medžiagų pristatymas

Gminių ir medžiagų pristatymą reikia koordinuoti pagal statybos darbų grafiką. Reikia vengti nereikalingo saugojimo statybos aikštelėje. Visi tiekiami gaminiai ir medžiagos turi būti su tinkamais dokumentais.

1.1.11 Pristatymo patikrinimas

Atvežtų prekių išvaizdą, galimus defektus ir žalą reikia patikrinti vizualiai. Prekių užsakovas yra atsakingas už pranešimų dėl galimos žalos ir defektų pateikimą. Visos pretenzijos turi būti pateikiamos prekių tiekėjui.

1.1.12 Saugojimas aikštelėje

Gaminiai ir statybinės medžiagos turi būti saugomi taip, kad nepablogėtų jų kokybė. Reikia laikytis kiekvienos medžiagos, gaminio nurodytų saugojimo reikalavimų ir gamintojo pateiktų galiojančių nuorodų.

Statybos aikštelėje prekės turi būti laikomos tinkamose ir jei būtina, izoliuotose, sausose, šildomose ir tinkamai vėdinamose patalpose taip, kad kiekviena medžiaga būtų padėta teisingai ir lengvai patikrinama.

Medžiagos ir prekės, pažeistos ar kitaip sugadintos dėl veiklos statybos aikštelėje, turi būti pakeistos naujomis Rangovo sąskaita.

Už medžiagų ir gminių nuostolius arba apgadinius visiškai atsako Rangovas.

1.2 STATINIO PROJEKTAVIMO IR STATYBOS SAUGOS IR SVEIKATOS DARBE KOORDINAVIMAS

Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas, statinio statybos valdytojas, kai statinį projektuojant arba statant dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, paskiria vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius, kurie turi užtikrinti, kad statinio projekte būtų numatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai, ir statybos metu privalo koordinuoti ir kontroliuoti norminiuose teisės aktuose nustatytą darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų įgyvendinimą bei vykdyti šių nurodytas pareigas.

Statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatoriumi skiriamas asmuo (statinio statybos vadovas, inžinierius), teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs teisę eiti šias pareigas.

Statytojas (užsakovas) arba statinio statybos valdytojas užtikrina, kad, prieš pradėdant statybines įrengimo darbus, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai konkrečiai statybvietai būtų nustatyti statinio techniniame projekte, konkrečios priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu, būtų nustatytos statybos darbų technologijos projekte.

Statytojas (užsakovas) arba statinio statybos valdytojas ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki statybos darbų pradžios pateikia Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui išankstinį pranešimą apie statybos pradžią, jei:

statybvietaje vykdomi šie darbai:

Darbai, keliantys darbuotojams užgriuvimo, nugrimzdimo arba kritimo pavojų, kurių rizika padidėja dėl statybos pobūdžio, darbo metodų arba aplinkos sąlygų darbo vietoje arba statybvietaje.

Darbai, kurie dėl naudojamų cheminių ir biologinių medžiagų kelia darbuotojų saugai ir sveikatai darbe ypatingą pavojų arba kuriuos dirbant teisės aktuose nustatyti privalomi sveikatos tikrinimai.

Darbai arti aukštos įtampos tinklų (laidų).

Surenkamųjų sunkių elementų montavimas ir išardymas.

rangovo įmonėje, pagal sutartį su statytoju (užsakovu) arba statinio statybos valdytoju vykdančioje statybos darbus, per paskutinius trejus metus įvyko sunkus ar mirtinas nelaimingas atsitikimas darbe ar darbuotojui buvo pripažinta profesinė liga;

Statybvietėje darbų trukmė ilgesnė kaip 30 darbo dienų ir vienu metu dirba daugiau kaip 20 darbuotojų arba numatoma didesnė kaip 500 darbuotojo darbo dienų (pamainų) darbų apimtis.

Išankstinis pranešimas apie statybos pradžią statybvietaje turi būti iškabintas (paskelbtas) matomoje vietoje (stende su informacija apie statomą statinį) ir prireikus tikslinamas apie tai pranešant Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui.

Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas privalo užtikrinti, kad visuose statinio projektavimo ir projekto rengimo etapuose būtų įvertinti nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos principai bei darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimai.

1.3 BENDRIEJI BŪTINIAUSI DARBO VIETŲ STATYBVIETĖJE REIKALAVIMAI

Stabilumas ir tvirtumas:

medžiagos, įrenginiai ir visos kitos darbo priemonės, kurios judėdamos gali pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai darbe, turi būti tinkamai ir patikimai pritvirtintos;

draudžiama lipti ant paviršių, pagamintų iš nepakankamai tvirtų medžiagų, jei nėra įrangos arba tinkamai paruoštų įtaisų saugiam darbui.

Elektros paskirstymo įrenginiai ir jų instaliacija:

elektros paskirstymo įrenginiai ir jų instaliacija turi būti suprojektuoti, įrengti ir naudojami taip, kad nesukeltų gaisro ir sprogo pavojaus; darbuotojai turi būti apsaugoti nuo elektros srovės poveikio dėl tiesioginio ar netiesioginio prisilietimo;

projektuojant ir įrengiant darbovietes bei parenkant medžiagas ir saugos nuo elektros srovės poveikio priemones, turi būti atsižvelgiama į tiekiamos elektros rūšį ir galią, išorines sąlygas ir su elektros įrenginiais dirbančių darbuotojų kvalifikaciją.

Evakavimo keliai ir išėjimai:

evakavimo keliai ir išėjimai turi būti laisvi ir turi tiesiai vesti į saugią zoną;

kilus pavojui, darbuotojams turi būti sudaryta galimybė greitai ir saugiai išeiti iš darbo patalpų ir iš visų darbo vietų;

evakavimo kelių ir išėjimų skaičius, išdėstymas ir matmenys parenkami atsižvelgiant į statybvietai ir patalpų išplanavimą bei jų matmenis, taip pat didžiausią galimą darbuotojų skaičių ir atitinkamų teisės aktų reikalavimus;

evakavimo keliai ir išėjimai turi būti paženklinėti, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, patvirtintuose socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 „Dėl Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų“ (Žin., 1999, Nr. 104-3014). Ženkilai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose;

evakavimo keliai ir išėjimai, judėjimo keliai bei durys, vedantys į evakavimo kelius ir išėjimus, turi būti be kliuvinių, kad bet kuriuo metu būtų galima nekludomai jais naudotis;

evakavimo keliuose ir išėjimuose turi būti įrengtas reikiamo intensyvumo avarinis apšvietimas tam atvejui, jei bendras apšvietimas sugestų.

Gaisrinė sauga:

atsižvelgiant į statybos pobūdį ir statyb vietės ypatybes, patalpų matmenis ir paskirtį, naudojamus įrenginius, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, turi būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių ir, jei būtina, turi būti įrengti gaisro detektoriai bei gaisrinės signalizacijos įrenginiai;

gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos įrenginiai turi būti tvarkingi ir veikiantys, reguliariai prižiūrimi ir tikrinami. Nustatyta tvarka periodiškai turi būti atliekami pirminių gaisro gesinimo priemonių ir gaisrinės signalizacijos bandymai bei rengiami praktiniai užsiėmimai darbuotojams apmokyti;

pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamos bei paprastos naudoti. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose. Ženkilai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.

Patalpų vėdinimas:

atsižvelgiant į darbo veiklos pobūdį ir darbuotojų fizinio darbo sunkumą, turi būti taikomos priemonės, kad darbo patalpų oras atitiktų higieninius reikalavimus;

jei darbo patalpose įrengta priverstinio vėdinimo sistema, ji turi patikimai veikti ir neturi sudaryti darbuotojų sveikatai kenksmingų skersvėjų;

vėdinimo sistemos kontrolės įrenginiai, kur tai būtina, turi signalizuoti apie vėdinimo sistemos gedimus.

Darbuotojų apsauga nuo konkrečių rizikos veiksnių veikimo:

darbo vietas turi būti įrengtos taip, kad darbuotojai nebūtų veikiami darbo aplinkos kenksmingų veiksnių (triukšmo, dujų, garų, dulkių ir kt.);

darbovietėse, kurių ore yra kenksmingų ir (arba) pavojingų medžiagų, nepakanka deguonies, yra gaisro ar sprogo pavojus, būtina užtikrinti darbo zonos oro kontrolę ir imtis reikiamų prevencijos priemonių;

kai uždaras darbo aplinkos oras kelia pavojų darbuotojo sveikatai, darbuotojas tokioje aplinkoje negali būti skiriamas dirbti vienas. Darbuotojas turi būti nuolat stebimas iš išorės ir turi būti parengtos reikiamos priemonės greitai ir efektyviai suteikti reikiamą pagalbą.

Temperatūra darbo aplinkoje turi būti tinkama darbuotojui ir priklausomai nuo darbo pobūdžio ir fizinio darbo sunkumo turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus.

Statyb vietės darbo vietų, patalpų ir judėjimo kelių natūralus ir dirbtinis apšvietimas:

darbo vietas, patalpas ir judėjimo keliai turi būti kiek galima daugiau apšviesti natūralia šviesa. Tamsiu paros metu, taip pat kai natūralaus apšvietimo nepakanka, turi būti įrengtas reikiamas dirbtinis apšvietimas, jei reikia, naudojami kilnojantieji šviesos šaltiniai, atsparūs aplinkos poveikiui. Dirbtinis apšvietimas neturi trukdyti pastebėti ir suvokti įspėjamuosius saugos ženklus arba užrašus;

patalpų, darbo vietų ir judėjimo kelių apšvietimas turi būti įrengtas taip, kad darbuotojams nekiltų rizika dėl įrengto apšvietimo rūšies;

patalpose, darbo vietose ir judėjimo keliuose, kai išsijungus dirbtiniam apšvietimui darbuotojams gresia labai didelis pavojus, turi būti įrengtas reikiamas avarinis apšvietimas.

Durys ir vartai:

stumdomosios durys turi turėti saugos įrenginius, kad neišslystų iš rėmų ir nenukristų;

durys ir vartai, kurie atsiveria kildami aukštyn, turi turėti apsaugos mechanizmą, kad nenukristų žemyn;

evakavimo išėjimų durys ir vartai turi būti atitinkamai paženklinėti;

šalia kiekvienų vartų, skirtų transporto priemonių eismui, turi būti įrengtos durys pėstiesiems, išskyrus atvejus, kai pėstiesiems eiti pro tokius vartus nepavojinga; durys pėstiesiems turi būti ryškiai paženklintos ir numatytos priemonės, kad jomis būtų galima nekludomai naudotis bet kuriuo metu;

mechaninės durys ir vartai turi varstytis taip, kad darbuotojams nekeltų traumavimo pavojaus. Mechaninių durų avarinio atidarymo ir uždarymo įtaisai turi būti lengvai pastebimi ir pasiekiami. Kai, nutrūkus energijos tiekimui, mechaninės durys ir vartai lieka uždaryti, turi būti galimybė juos atidaryti rankomis.

Judėjimo keliai – pavojingos zonos:

judėjimo keliai, taip pat laiptai, pritvirtintos kopėčios, krovimo aikštelės bei platformos turi būti apskaičiuoti, išdėstyti ir tokių matmenų, kad pėstieji ir transporto priemonės galėtų saugiai judėti ir nekeltų pavojaus darbuotojams, esantiems šalia judėjimo kelių ir įrenginių;

pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių, įskaitant privažiavimo kelius krovimo darbams, matmenys turi būti nustatomi atsižvelgiant į tokių kelių potencialių naudotojų skaičių ir veiklos pobūdį. Jei

judėjimo keliai skirti transporto priemonėms, turi būti numatytas pakankamai saugus atstumas arba numatyta saugos zona ar saugi įranga pėstiesiems. Keliai turi būti aiškiai pažymėti, reikiamai prižiūrimi ir tikrinami; transporto priemonių judėjimo keliai turi būti nutiesti pakankamu atstumu nuo durų, vartų, pėsčiųjų perėjų, tarpuvarčių bei laiptinių;

jei statybvietėje yra pavojingų zonų, į kurias įėjimas ribotas (darbuotojas gali būti traumotas), jose turi būti įrenginiai, kliudantys darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas. Kai darbuotojai turi teisę įeiti į pavojingas zonas, turi būti parengtos reikiamos priemonės jų apsaugai ir, jei reikia, išduodamos asmeninės apsauginės priemonės. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos.

Judėjimo laisvė darbo vietoje: darbo vietos plotas (zona) turi būti tokio dydžio, kad darbuotojai, atsižvelgiant į naudojamus įrenginius, prietaisus ir kitas darbo priemones, dirbdami galėtų pakankamai laisvai judėti.

Pirmoji pagalba:

darbdavys turi užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų būti suteikta pirmoji pagalba. Darbuotojai turi būti apmokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Darbuotojas, kuris įvykus nelaimingam atsitikimui buvo sužeistas arba staigiai susirgo, turi būti nedelsiant nugabentas į medicinos įstaigą;

atsižvelgiant į statybos darbų apimtį ir (arba) veiklos rūšį, pagal darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus turi būti numatytos patalpos pirmajai pagalbai teikti;

pirmosios pagalbos patalpose turi būti pagrindinė pirmosios pagalbos įranga bei priemonės. Į tokias patalpas turi būti lengvai patenkama su neštuvais. Šios patalpos turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbuovietėse nuostatuose, ir nurodytos kelrodžiais;

pirmosios pagalbos priemonės turi būti visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas. Jų laikymo vietos turi būti pažymėtos, gerai matomos ir lengvai pasiekiamos. Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti gelbėjimo tarnybų (greitosios medicinos pagalbos, gaisrinės ir avarinės dujų tarnybos) telefono numeriai ir adresai.

Buities, sanitarinės ir higienos patalpos:

persirengimo kambariai ir drabužių spintelės:

persirengimo kambariai turi būti įrengti darbuotojams, kurie turi dėvėti darbo drabužius, taip pat įrengti ten, kur sveikatos arba etikos požiūriu jie negali persirenginėti kitoje patalpoje.

Į persirengimo kambarius turi būti lengvai patenkama, jie turi būti pakankamai erdvūs, juose turi būti įrengtos sėdimos vietos;

persirengimo kambariai turi būti reikiamo dydžio, kai reikia, juose turi būti įrengtos drabužių džiovinimo vietos. Taip pat turi būti įrengtos rakinamos vietos darbuotojų drabužiams bei asmeniniams daiktams saugoti. Esant tam tikroms aplinkybėms (dirbant su kenksmingomis medžiagomis, esant drėgmei, su nešvarumais ir kitais atvejais), asmeniniai drabužiai ir daiktai turi būti laikomi atskirai nuo darbo drabužių;

moterims ir vyrams turi būti įrengti atskiri persirengimo kambariai arba turi būti sudaryta galimybė tuo pačiu persirengimo kambariu naudotis skirtingu metu;

atsižvelgiant į darbo pobūdį ir darbo higienos reikalavimus, darbuotojams turi būti įrengtas reikiamas skaičius dušų.

Dušų kambariai turi būti įrengti atskirai vyrams ir moterims arba turi būti numatyta galimybė jiems atskirai naudotis dušų kambariais;

dušų kambariai turi būti reikiamo dydžio, kad, laikydamasis atitinkamų higienos normų, kiekvienas darbuotojas galėtų netrukdomai praustis. Dušams turi būti tiekiamas karštas ir šaltas vanduo;

darbuotojams netoli darbo vietų, poilsio bei persirengimo kambarių ir dušų arba prausyklų turi būti įrengtas reikiamas skaičius tualetų ir praustuvų;

vyrams ir moterims turi būti įrengti atskiri tualetai arba numatyta galimybė jais naudotis atskirai.

Darbuotojų poilsio ir patalpos:

atsižvelgiant į didelį nuotolį nuo nuolatinės gyvenamosios vietos iki statybvietės, į darbo pobūdį ir darbuotojų skaičių, turi būti įrengtos poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpos, į kurias darbuotojai turi būti lengvai priimami;

atsižvelgiant į darbuotojų skaičių, poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpos turi būti reikiamo dydžio, jose turi būti reikiamas kiekis stalų ir kėdžių;

jei tokios patalpos neįrengtos, turi būti sudaryta galimybė darbuotojams pailsėti darbo pertraukų metu;

stacionariose darbuotojų apgyvendinimo patalpose, išskyrus tas, kurios naudojamos išimties atvejais, turi būti pakankamai sanitarinių įrenginių, valgomasis ir poilsio patalpa.

Apgyvendinimo patalpose pagal darbuotojų skaičių turi būti lovos, spintos, stalai ir kėdės; paskirstant patalpas, reikia atsižvelgti į moterų ir vyrų apgyvendinimo ypatumus;

poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpose turi būti numatytos priemonės nerūkantiųjų apsaugai nuo tabako dūmų.

Kiti statybviečių įrengimo reikalavimai:

statybvietai supančios aplinkos ribos turi būti aiškiai matomos ir suprantamai pažymėtos;

darbuotojų apgyvendinimo patalpose, taip pat netoli darbo vietų darbuotojai turi būti aprūpinti geriamuoju vandeniu ir pagal galimybes kitais gaiviaisiais gėrimais;

statybvietėse darbuotojams turi būti sudarytos galimybės tinkamomis sąlygomis pavalgyti, prireikus turi būti priemonės valgiui pasigaminti.

1.4 SPECIALIEJI BŪTINIAUSI STATYBVIETŲ DARBO VIETŲ ĮRENGIMO LAUKE REIKALAVIMAI

Stabilumas ir tvirtumas:

kilnojamosios arba stacionarios darbo vietos, neatsižvelgiant į tai, kokiame aukštyje ar gylje jos įrengtos, turi būti tvirtos ir stabilios; be to, jas įrengiant būtina atsižvelgti į darbuotojų skaičių, galimą didžiausią apkrovą ir jos pasiskirstymą, galimus išorinius poveikius. Jei atraminės ir kitos šių darbo vietų dalys yra nestabilios, jų stabilumas turi būti užtikrinamas patikimais ir saugiais tvirtinimo įrenginiais, kad būtų išvengta atsitiktinės arba savaiminės visos darbo vietos arba jos dalies slinkties;

darbo vietos stabilumas ir tvirtumas turi būti reikiamai patikrintas, ypač pakeitus jos aukštį arba gylį.

Elektros įrenginiai ir jų instaliacija:

elektros įrenginiai ir jų instaliacija statybvietėje, ypač jei jie veikiami aplinkos veiksnių, turi būti reguliariai prižiūrimi ir tikrinami;

privalu patikslinti, patikrinti ir aiškiai pažymėti įrenginius, buvusius statybvietėje prieš ją įrengiant; elektros oro linijos pagal galimybes turi būti iškeltos už statybvietės ribų; jeigu elektros oro linijos negalima iškelti, tai elektros srovė turi būti išjungta. Jei to negalima padaryti, oro liniją reikia atitverti ar pažymėti ženklu, kad į šią teritoriją nepatektų transporto priemonės ir įrenginiai. Jeigu statybvietėje transporto priemonėms reikia važiuoti po oro linija, turi būti įrengti įspėjamieji ženklai ir kabantieji aptvarai.

Atmosferos poveikis: darbuotojai turi būti apsaugoti nuo atmosferos veiksnių, kenkiančių jų saugai ir sveikatai.

Krentantys daiktai:

darbuotojai turi būti apsaugoti nuo krentančių daiktų kolektyvinėmis saugos priemonėmis, taip pat darbuotojams turi būti išduotos reikiamos asmeninės apsauginės priemonės;

medžiagos ir įrenginiai turi būti išdėstyti arba sudėti į krūvas taip, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti;

jeigu reikia, statybvietėje reikia uždengti perėjas arba užtikrinti, kad į pavojingas zonas nebūtų įmanoma patekti.

Kritimas iš aukščio:

nuo kritimo iš aukščio darbuotojus būtina apsaugoti atramomis, reikiamo aukščio ir tvirtais aptvarais su rankiniais turėklais, tarpine sija ir grindjuoste arba apsaugai būtina naudoti kitas lygiavertes priemones;

darbai aukštyje turi būti atliekami tik naudojant tinkamus įrenginius arba kolektyvines apsaugos priemones, tokias kaip aptvarus, platformas arba apsauginius tinklus ir kitas priemones. Jei dėl darbo pobūdžio tokių įrenginių naudoti negalima, turi būti įrengtos reikiamos priėjimo prie darbo vietos priemonės ir naudojami saugos diržai arba taikomi kiti tvirtinimo metodai.

Pastoliai ir kopėčios:

visi pastoliai turi būti reikiamai suprojektuoti, sumontuoti, patikrinti ir prižiūrimi, kad nenuvirstų arba staiga nepasislinktų;

darbo platformos, pakylės ir pastolių kopėčios turi būti suprojektuotos ir sumontuotos tokio dydžio, laikomos ir naudojamos taip, kad patikimai saugotų darbuotojus nuo kritimo arba nuo krintančių daiktų;

pastoliai turi būti nustatyta tvarka patikrinti:

prieš pradėdant naudoti;

reguliariai naudojimo laikotarpiu;

po perstatymo, naudojimo pertraukos, po blogo oro poveikio ar nestiprių požeminių smūgių, stichinių nelaimių ar kitų aplinkybių, galėjusių padaryti įtaką pastolių tvirtumui ar stabilumui;

kopėčios turi būti pakankamai tvirtos ir reikiamai prižiūrimos. Jos turi būti tinkamai naudojamos atitinkamose vietose ir pagal paskirtį;

turi būti užtikrinta, kad kilnojamieji (perstumiamieji) pastoliai savaime nesujudėtų.

Kėlimo mechanizmai:

visi kėlimo mechanizmai ir kėlimo reikmenys, įskaitant pagrindines sudedamąsias dalis, tvirtinimus, įtvirtinimus ir atramas, turi būti:

reikiamai suprojektuoti ir pastatyti bei pakankamai stiprūs naudoti pagal numatytą paskirtį;

teisingai sumontuoti ir naudojami;

tvarkingai prižiūrimi;

tikrinami ir reguliariai bandomi bei kontroliuojami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu bei kitais norminiais teisės aktais;

aptarnaujami kvalifikuotų (atitinkamai apmokytų, atestuoatų) darbuotojų;

ant visų kėlimo mechanizmų ir priemonių turi būti aiškiai matomoje vietoje nurodytas didžiausias leistinas apkrovos dydis – keliamoji galia;

kėlimo mechanizmai ir priemonės turi būti naudojami tik pagal paskirtį.
Žemės darbų mašinos ir transportavimo priemonės bei įrenginiai:
žemės darbų mašinos ir transportavimo priemonės bei įrenginiai turi būti:
tinkamai suprojektuoti ir pagaminti atsižvelgiant į ergonominius reikalavimus;
techniškai tvarkingi;
tinkamai ir teisingai naudojami;
žemės darbų mašinų, transporto priemonių ir transportavimo įrenginių vairuotojai bei juos aptarnaujantys darbuotojai turi būti specialiai apmokyti;
būtina užtikrinti, kad žemės darbų mašinos, transporto priemonės ir transportavimo įrenginiai neįgriūtų į iškasas arba į vandenį;
žemės darbų mašinų ir transportavimo įrenginių kabinos, kur to reikia, mašinai apvirtus turi apsaugoti vairuotoją nuo suspaudimo ir krentančių daiktų.
Įrenginiai, mašinos ir įranga:
įrenginiai, mašinos ir įranga, įskaitant rankinius įrankius su ir be variklio, turi būti:
tinkamai suprojektuoti ir pagaminti atsižvelgiant į ergonominius reikalavimus;
techniškai tvarkingi;
paruošti naudoti, naudojami pagal paskirtį;
aptarnaujami atitinkamai parengtų darbuotojų;
slėgio įrenginiai ir prietaisai turi būti teisės aktų nustatyta tvarka reguliariai prižiūrimi, bandomi ir tikrinami.
Darbai iškasose (tranšėjose), šuliniuose, tuneliuose, požeminiai ir žemės darbai:
dirbant iškasose (tranšėjose), šuliniuose, požemiuose arba tuneliuose, turima imtis reikiamų saugos priemonių, kurios užtikrintų ramsčių, klojinių, šlaitų ir pylimų patikimumą bei pašalintų darbuotojų, medžiagų arba daiktų kritimo, vandens prasiskverbimo pavojų;
užtikrintų pakankamą visų darbo vietų vėdinimą, kad oras būtų nekenksmingas ir nepavojingas sveikatai;
leistų darbuotojams išsigelbėti kilus gaisrui arba prasiskverbus vandeniui ar kitoms medžiagoms;
prieš pradėdant žemės darbus, turi būti atlikti matavimai, kad būtų nustatytas ir pašalintas arba kiek įmanoma sumažintas požeminių kabelių ir kitų inžinerinių tinklų keliamas pavojus;
iškasos (tranšėjos) turi būti įrengtos taip, kad į jas būtų galima saugiai įeiti ir išseiti;
iškastas gruntas, medžiagos ir judančios transporto priemonės turi būti laikomi saugiu atstumu nuo iškasų (tranšėjų). Kai reikia, turi būti pastatyti tinkami aptvarai.
Stogo darbai:
jeigu gresia pavojus nukristi nuo stogo arba jeigu stogo aukštis ar nuolydis viršija norminių teisės aktų nustatytus dydžius, turi būti įrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, kad būtų išvengta darbuotojų, darbo priemonių ar kitų daiktų ir medžiagų kritimo;
jeigu darbuotojas turi dirbti ant arba arti stogo ar kito paviršiaus, pagaminto iš trapių medžiagų, kurios gali įlūžti ar kitaip suirti, būtina imtis atsargumo priemonių, kad darbininkas netyčia neužliptų ant trapios medžiagos arba nenukristų ant žemės.

1.5 DARBUOTOJU APRŪPINIMO ASMENINĖMIS APSAUGINĖMIS PRIEMONĖMIS REIKALAVIMAI

Šie reikalavimai reglamentuoja darbuotojų aprūpinimą asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis, skirtomis darbuotojų sveikatos apsaugai nuo kenksmingų ir pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje, kad būtų sumažinta pakenkimo sveikatai rizika. Asmeninė apsauginė priemonė naudojama, kai darbo aplinkoje negalima išvengti rizikos arba pakankamai jas apriboti kolektyvinėmis saugos arba darbo organizavimo priemonėmis, metodais ir būdais.

Darbdavys privalo nemokamai aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis šiuose nuostatuose, saugos darbe norminiuose aktuose nustatytais sąlygomis ir tvarka, išskyrus atvejus, kai kolektyvinėje sutartyje numatyta, kad darbuotojas padengia dalį išlaidų už tas apsaugines priemones, kuriomis naudojasi ne vien darbo vietoje (naudojimas neapribotas darbu). Kiekviena asmeninė apsauginė priemonė turi atitikti jai nustatytus reikalavimus privalomai taikomuose normatyviniuose dokumentuose ir apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje, nesukeldama didesnės rizikos darbuotojo sveikatai ir saugai, atitikti ergonominius reikalavimus ir darbuotojo esamą sveikatos būklę, tiktai (atitinkamai priderinta) darbuotojui. Taip pat darbdavys privalo aprūpinti tuos darbuotojus, kuriuos vienu metu veikia kelios darbo aplinkos rizikos, visomis reikiamomis tarpusavyje suderintomis asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis, kurios garantuotų apsaugą nuo kenksmingų, pavojingų veiksnių ir sumažintų riziką iki minimumo. Įvertinant darbo aplinkos rizikas ir parenkant asmenines apsaugines priemones, darbdavys vadovaujasi galiojančiais įstatymais, saugos darbe norminiais aktais, techniniais ir technologiniais dokumentais, darbo vietų higieninio įvertinimo duomenimis, higienos normomis, eksploatuojamų įrenginių techniniais pasais ir jų eksploatavimo taisyklėmis bei kitais dokumentais.

Darbuotojas privalo nepradėti dirbti be asmeninių apsauginių priemonių, kai to reikalauja saugos darbe norminiai aktai, naudoti jas viso darbo proceso metu, rūpestingai prižiūrėti ir nau doti pagal paskirtį asmenines apsaugines priemones, laiku pranešti darbdaviui ar jo įgaliotam asmeniui apie jų susidė vėjimą, užterštumą, netin kamumą naudoti ir apie tai, kad baigiasi jų naudo ji mo terminas, darbo įstatymų nustatyta tvarka atlyginti nuostolius, jeigu asmeninė apsauginė priemonė dėl darbuotojo kaltės dingo arba buvo suga dinta.

1.6 STATYBOS ĮRANGA IR STATYBOS METODAI

Visa įranga, technika, priedai ir statybos metodai turi tenkinti Lietuvos Respublikos darbo saugos reikalavimus. Darbo vietose naudojamos darbo priemonės turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintose „Darbo įrenginių naudojimo bendruosiuose nuostatuose“ (Žin., 2000, Nr.3-88) bei saugaus naudojimo reikalavimus, nurodytus darbo priemonių gamintojo dokumentuose.

1.7 MATAVIMAI

Visi matavimai ir dydžiai turi būti nustatyti ir pažymėti taip, kad jais būtų lengva naudotis. Ašinės linijos ir altitudės turi būti pažymėtos stacionariai ant nekilnojamų konstrukcijų. Matavimų tikslumą reikia sutikrinti atliekant kryžminius matavimus arba matavimus atliekant ir naujo ir kitos stebėjimo padėties.

Aikštelėje laikomuose brėžiniuose turi būti nurodytos bazinės ir papildomos koordinatės, o taip pat jų išsidėstymas lyginant su oficialių koordinačių padėtimi. Rangovas turi laikytis visų leidžiamų statybos paklaidų reikalavimų. Rangovas privalo įvertinti paklaidų susikaupimo galimybę ir užtikrinti, kad jos nebūtų besisumuojančios tik į vieną pusę. Rangovas yra atsakingas už statybinių medžiagų paklaidų suderinamumo laikymąsi. Statybos darbuose reikia laikytis Lietuvoje galiojančių matavimo normatyvų.

1.8 STATYBOS IR MONTAVIMO DARBŲ VYKDYMAS

Visi darbai turi būti atliekami taikant bendrai naudojamus ir pageidautinus darbo metodus, patyrusių ir tinkamą darbo jėgą. Jei Rangovas nori panaudoti metodą, kuris nukrypsta nuo dokumentacijoje pateikto metodo, Rangovas turi prašyti Inžinieriaus leidimo. Darbo metodo pakeitimo patvirtinimas jokių lygiu nesumažina Rangovo atsakomybės.

Bet kokį perprojektavimą dėl metodo pakeitimo privalo kompensuoti Rangovas.

1.9 DARBU KOORDINAVIMAS

Rangovas atsakingas už darbų aikštelėje koordinavimą su tiekėjais ir kitais rangovais. Rangovas sudaro instaliavimo planą prieš pradėdamas darbus, o statybų darbų metu užtikrina, kad instaliavimas vyktų teisingai ir pagal projekto sumanymą. Visi darbai, kurie yra perdaryti dėl aplaidumo šiuo aspektu, nesudarys pagrindo papildomam apmokėjimui.

Tiksli visos įrangos montavimo vieta nustatoma atliktuose darbo brėžiniuose.

Visi darbai turi būti atliekami pagal dokumentacijoje ir gamintojo pateiktas instrukcijas bei taikant tinkamus darbo metodus, o taip pat pagal naudingą gamybinę patirtį.

Darbo sąlygos ir kiti faktoriai, turintys įtakos darbų įvykdymui, turi būti numatyti iš anksto.

Ypač įvertinti darbų eiliškumą, kad paskesni darbai nepakenktų anksčiau atliktų darbų kokybei.

1.10 BANDYMAI IR PAVYZDŽIAI

Rangovas turi atlikti savo sąskaita tiek ir tokių bandymų, kokių gali pareikalauti Inžinierius.

Sėkmingam patikrinimui svarbu, kad prieš pradėdant bandymus būtų atsižvelgta į tokius dalykus: -šalių susitartas bandymo laikas, vieta ir būdas,

-turi būti užtikrinamas priėjimas prie visų bandomų vietų,

-bandymams turi būti prieinami visi reikalingi dokumentai, įrankiai ir įrengimai. Bandymų ir pavyzdžių aprobavimo būdai turi būti suderinti su Inžinieriumi. Bandymai

turi būti atlikti visi sąlygose, normose ir Lietuvos Respublikos standartuose numatyti tyrimai. Bandymus atlikti tik dalyvaujant Inžinieriaus atstovui.

Rezultatai turi būti laikomi Aikštelėje ir vėliau pristatomi suinteresuotoms šalims susipažinimui.

Tokiu atveju, jei bandymo rezultatai yra blogesni, negu nurodyta reikalavimuose, Rangovas nedelsdamas privalo informuoti visas suinteresuotas šalis. Jei rezultatai nepatenkinami konstrukcijų ar kurio nors kito materialaus turto saugumo faktorių atžvilgiu, kurie turi esminę svarbą darbo rezultatams, Rangovas privalo nedelsdamas apie tai informuoti suinteresuotas šalis ir organizuoti susitikimą sprendimų priėmimui dėl būsimų darbų organizavimo. Jei būtina, reikia imtis saugumo priemonių, siekiant išvengti bet kokios žalos ir pavojaus.

Bet kokio bandymo rezultatų slėpimas yra sunkinanti aplinkybė.

Baigus instaliuoti mechanines ir elektrines sistemas, Rangovas turi dalyvaujant Užsakovui ar jo atstovui bei inžinieriui testuoti instaliacijas, kaip reikalauja Užsakovas bei vietinės susijusios žinybos.

Visos aukščiau minimam testavimui ir apžiūrai reikalingos priemonės, instrumentai ir darbas turi būti suteikiami Rangovo.

Gaminių ir medžiagų pavyzdžiai

Konkrečiai specifikacijoje nurodytų gaminių ir medžiagų pavyzdžiai turi būti pateikti Užsakovui ir Inžinieriui iki darbų pradžios patvirtinimui gauti.

Nuolatiniam sulyginimui su galutiniais produktais naudojami pavyzdžiai turi būti laikomi iki pat darbų užbaigimo.

Atliktini ar pateiktini pavyzdžiai yra nurodyti specifikacijoje.

1.11 **PASLĖPTI DARBAI**

Rangovas privalo informuoti Užsakovo atstovus Aikštelėje ir Inžinierių kada galima tikrinti medžiagų ir įvairių stadijų darbų kokybę, prieš įrengiant sekancias konstrukcijas, ar darbus.

1.12 **APSAUGA**

Nebaigtos ir užbaigtos statinių dalys turi būti saugomos nuo apgadinimų tolimesnių darbų metu. Turi būti saugoma nuo mechaninio poveikio, nuo purvo, korozijos, lietaus, drėgmės, sniego, ledo, užšalimo, per didelės kaitros ir per greito džiovimo.

1.13 **BENDROS SALYGOS**

1.13.1 **Angos ir nišos**

Konstrukciniuose brėžiniuose nenumatytų angų ar nišų laikančiose konstrukcijose įrengimas be inžinieriaus sutikimo neleidžiamas.

Jei bus atliekamas skylių išmušimas, pjovimas ar atitinkami veiksmai, darbai turi būti atliekami taip, kad pabaigus juos, konstrukcijos liktų nesugadintos. Darbo aplinka turi būti sutvarkoma, kad atitiktų aplinkos reikalavimus.

1.13.2 **Angos montavimui**

Kiekvienas Rangovas statybos pradžioje turi išstudijuoti ar yra poreikis atlikti instaliacijų arba kitas angas ir tai patvirtinus Inžinieriui turi pateikti visus tokius reikalavimus vykdymui.

Angų ir įdubimų, nenumatytų brėžiniuose, jokiose laikančiose konstrukcijose palikti ar daryti negalima, nebent jei leistų Inžinierius.

Riebokšliai ir futliarai

Riebokšlių ir futliarų galai grindų konstrukcijoje turi siekti galutinį grindų lygį, o drėgnose zonose 1 00 mm aukščiau grindų lygio. Lubų ir sienų paviršiuose futliarai turi būti viename lygyje su galutiniu paviršiumi.

Tarpai tarp žiedų ir laidų, vamzdžių ir praeinančių kanalų izoliuojami naudojant atitinkančius priešgaisrinius reikalavimus mineralinę vatą ir tamprius glaistus, jei dokumentuose nenurodyta konkrečiau.

Jei izoliaciniai vamzdeliai yra tarp dviejų karščio zonų, izoliacinis vamzdelis turi būti dengiamas betono skiediniu ar specialia medžiaga, kuri leistų atlikti tolesnius aptaisymus.

Visi izoliaciniai vamzdeliai tokiose vietose tvirtinami su atitinkamomis apsauginėmis plokštelėmis.

1.13.3 **Varžtai, tvirtinimai ir atramos**

Visų tvirtinimo elementų ir t. t. dydis, stiprumas, skaičius ir kitos savybės turi būti sukonstruoti taip, kad atlaikytų numatytas apkrovas, išlaikant saugumo reikalavimus, ir nesilpnintų pagrindo ar konstrukcijos, kuriai leistina tokia apkrova. Dėl bet kurio tipo varžtų, tvirtinimų, atramų ir t.t., kurie nenurodyti specifikacijose ir brėžiniuose panaudojimo, Rangovas turi kreiptis į Inžinierių leidimo.

Visi tvirtinimo elementai, pagaminti iš plieno, turi būti apsaugoti nuo korozijos, išskyrus dalis, liekančias betone. Korozijos apsauga betonu turi būti ne mažiau kaip 20 mm.

Visos į betono konstrukcijas įmontuotos dalys turi būti atliekamos inkarų pagalba.

Mediniai į betoną inkaruojami pagrindai turi būti gerai priglundę ir padaryti tik iš impregnuotos medienos. Jei reikia, naudoti varžtus.

1.13.4 **Remontas (defektų taisymas)**

Jei nenurodyta kitaip, visos angos, įdubimai ir panašūs paviršiai turi būti užlyginami ir apdailinami. Paviršių savybės ir išvaizda turi būti identiška supantiems paviršiams. Kur jungiasi dvi dalys, jungčių stiprumas ir išvaizda turi atitikti jiems nurodytus reikalavimus.

Remontas leidžiamas tais atvejais, kur tokia procedūra nesusilpnins konstrukcijos ar nepablogins išvaizdos.

Jei remonto kiekis ar mastas pasirodo ypatingai didelis ar konstrukcija nepatenkina nurodytų reikalavimų, Rangovas privalo perstatyti tokias konstrukcijas savo sąskaita pagal numatytą laiko grafiką.

Jei remontuotinas taškas pagamintas iš profilinių dalių, pvz. plytų, lentų ir pan., pažeista dalis turi būti pakeičiama nauja. Jei suremontuotas taškas turi būti dažomas, dažoma turi būti visa supanti aplinka.

1.14 **DAŽYMAS IR APDAILA**

Rangovo sumontuotos plieninės konstrukcijos, sistemos, vamzdynai, vamzdžių kronšteinai ir atramos, pakabinimo prietaisai, atramos ir kiti plieno dirbiniai, turi būti su antikorozine apsauga.

Bent jau žemiau išvardinta įranga turi būti ištaisai gamintojo nugruntuota ir nudažyta, jei nenurodyta kitaip:

- gaminiai apskritai
- varikliai
- ventiliatoriai, siurbiai
- filtrų rėmai
- vožtuvai ir sklendės
- valdymo įranga

Bet koks gamintojo padengimo sugadinimas ar sužalojimas turi būti ištaisytas pagal Inžinieriaus reikalavimus.

Visų plieninių dirbinių paviršiai, įskaitant vamzdynus, pakabinimo mazgus, atramas, ankerius, rėmus, dangtelius ir t.t., kurie neturi būti izoliuoti, turi būti gruntuoti ir nudažyti dviem sluoksniais geros kokybės sutartos spalvos dažų.

1.15 **ŽYMĖJIMAI, GAMINIŲ IR SISTEMŲ IDENTIFIKACIJA**

Įranga, inžinerinių sistemų dalys, vamzdynai, ortakiai, kabeliai ir t.t., kurie būtini tolimesnėje pastato eksploatacijoje, turi būti pažymėti identifikaciniais ženklais.

Įranga, atskiros vamzdynų sistemos turi būti pažymėti pagal atitinkamą brėžinį nustatytu spalviniu žymėjimu pagal Lietuvoje galiojančius normatyvus. Dėl spalvinio žymėjimo turi būti papildomai susitarta su Inžinieriumi.

Visa įranga matomoje vietoje turi turėti etiketes su lengvai skaitomu tekstu. Joje turi būti pažymėtos pagrindinės charakteristikos bei įrangos pavadinimas.

Jei įranga yra izoliuota, išorėje turi likti aiškiai matoma etiketė, kad būtų galima lengvai perskaityti tekstą.

1.15.1 Identifikacinės etiketės

Visa įranga, įskaitant valdymo spintas, termostatus, daviklius, pagrindinius atskiriamuosius vožtuvus, valdymo vožtuvus ir pagrindinės atšakos vamzdžio sklendės turi turėti identifikacines etiketes. Kiekvienoje etiketėje turi būti nurodytas numeris, sistemos pavadinimas ir paskirtis.

Valdymo įrenginiai turi turėti etiketes, schemas, kuriose būtų nurodyta, kokią įrangą jie valdo.

Etiketės turi būti stačiakampio formos, apytiksliai 100x100 mm arba 100x50 mm iš daugiasluoksnio spalvotas/juodas/spalvotas laminuoto plastiko su išgraviruotu tekstu.

Visų etikečių spalva turi atitikti valdomai sistemai taikytiną spalvos kodą. Spalvos kodas visais atžvilgiais turi atitikti Lietuvoje naudojamoms normoms vamzdynų identifikavimui, jei atitinkamose specifikacijose ar brėžiniuose nėra nurodyta kitaip.

Rangovas turi parengti brėžinius, kuriuose būtų nurodytas kiekvienos etiketės dydis, skaičiai ir tekstas, ir pateikti Užsakovo patvirtinimui. Užsakovui turi būti pateikti ir kiekvienos etikečių rūšies pavyzdžiai.

Prie gaisrinių hidrantų, čiaupų bei kitų įrenginių turi būti nurodyti ženklai, kaip to reikalauja Lietuvos standartas, ar kaip nurodyta eksploataavimo dokumentuose. Už tų ženklų pateikimą ir pritvirtinimą atsako Rangovas.

1.15.2 Vamzdžių identifikacija

Vamzdžiai turi būti lengvai identifikuojami pagal dažymą arba apklįjavimą.

Naudokite identifikacijos spalvas ir kodus, kuriuose būtų pilnas pavadinimas ir nurodyta srauto kryptis. Identifikacijos taikymo pavyzdžiai ir gamintojo nurodytos jų naudojimo instrukcijos turi būti pateikti Užsakovo patvirtinimui.

1.16 ELEKTROS TIEKIMAS

Visa elektros įranga, priedai ir įrengimai turi būti suprojektuoti ir pagaminti, kad veiktų elektros tiekimo sistemoje ir turėtų sekančias charakteristikas:

Aukšta įtampa 10kV:t;5%

Žema įtampa 380:t;5%VI220:t;5%

3 fazės, TN-S sistema (5 gyslų sistema) Dažnis 50Hz:t;4%

Apsaugos laipsnis, jei nenurodyta kitaip techninėse specifikacijose ir brėžiniuose:

-visa elektros įranga (lauke) IP 54,

-visa elektros įranga sumontuota patalpose pagal patalpos paskirtį,

Rangovas pristatys principines ir montažines elektros grandinių schemas bei įrangos išdėstymo patalpose brėžinius pakankamai iš anksto prieš pradėdant darbus kiekviename objekte.

Rangovas pateikia elektros valdymo įrangą montuojamoms sistemoms ir įrenginiams.

Rangovas pristato ir sumontuoja visą elektros įrangą pagal sutartį. Elektrinių variklių bei kitos elektros įrangos kabelių praėjimai turi būti su sandarikliais pagal elektros įrengimų įrengimo taisyklių reikalavimus. Sandariklių matmenys turi atitikti kabelių dydžius, paminėtus įrangos sąraše.

Elektros varikliai turi būti pakankamo galingumo. Rangovas turi sudaryti visos elektros įrangos ir variklių sąrašus

Visa Rangovo pristatoma įranga turi būti pilnai sukomplektuota ir Rangovas užtikrina jos prijungimą prie 220V ir aukštesnės įtampos sistemų ir reikalingus išbandymus.

1.17 TIKRINIMAI IR PRIDAVIMAS EKSPLOATACIJAI

1.17.1 Tikrinimai

Prieš uždengiant konstrukciją ar baigtą darbą, juos reikia pateikti Inžinieriui patvirtinimui. Jei tai nepadaroma, Inžinierius turi teisę reikalauti, kad dengiančios medžiagos ar dalys būtų nuimamos. Procedūrų nesilaikymo išlaidos teks Rangovui net ir tokiu atveju, jei uždengtas darbas pasirodo besąs tinkamas.

1.17.2 Rangovo pateikiama dokumentacija

Priduodant darbus Rangovas privalo pateikti visų panaudotų medžiagų, konstrukcijų ir įrangos sertifikatų, techninių pasų ir kitos informacijos rinkinius, dengtų darbų ir laikančių konstrukcijų pridavimo aktus, lauko inžinerinių tinklų ir gerbūvio išpildomuosius brėžinius, pastatų išpildomuosius brėžinius ir kitą dokumentaciją, kurią pareikalaus valstybinės institucijos remdamosi Lietuvos respublikos įstatymais ir norminiais aktais. Rangovas taip pat pateikia pastatų inventorizavimo dokumentaciją, reikalingą priduodant pastatą naudoti. Statybos metu Rangovas turi pasirūpinti ir pastoviai vesti Lietuvoje nustatytos formos statybos darbų žurnalą, kuris būtų prieinamas Užsakovo ir Inžinieriaus peržiūrai ir pastaboms.

Rangovui pavedama paruošti visą dokumentaciją reikalingą priduoti objektui ir organizuoti objekto pridavimą Valstybinei priėmimo komisijai.

1.17.3 **Pridavimo eksploatacijai dokumentacija**

Pastato ir išorinių įrenginių tolimesniam naudojimui, Rangovas turi pateikti tris tokių dokumentų rinkinius:

-Veikimo principą ir sistemos aprašymą

-Visus sertifikatus, tame tarpe Lietuvos sertifikatus, bandymo protokolus, medžiagų saugos ir atitikties dokumentus, tikrinimo ataskaitas

-Gamintojo priežiūros instrukciją įrangai, įrenginiams, sistemoms ir medžiagoms

-Tiekėjų ir subrangovų sąrašus su adresais, telefonais, faksais, e-mail.

Aukščiau išvardinti reikalavimai yra privalomi visiems subrangovams ir jų medžiagoms bei įrengimams. Dokumentacija turi būti sukomplektuota bylose ir sutvarkyta pagal turinį, laikantis šioje specifikacijoje pateikiamos kodavimo sistemos.

Visos naudojimosi instrukcijos ir brėžiniai turi būti lietuvių kalba.

1.17.4 **Priėmimas**

Rangovas atlieka visus bandymus, testavimus, sertifikavimus, organizuoja priėmimą pagal STR 1.11.01:2010 „STATYBOS UŽBAIGIMAS“ tvarką ir kviečia Užsakovą ir Inžinierių į priėmimą, kad galėtų gauti galutinio priėmimo aktą. Tikrinimo akte turi būti nurodyti nebaigti darbai ir defektų taisymas. Tie, kuriuos Užsakovas sutinka pataisyti vėliau per defektų šalinimo laikotarpį, turi būti registruojami atskirai.

Darbai pagal patikrinimo įrašus, išskyrus šalintinus vėliau, turi būti atliekami neatidėliotinai ir tikrinami atskirai bei patvirtinami pagal galutinio priėmimo akto reikalavimus.

Pripažintino tinkamu naudoti statinio kadastriniai matavimai atliekami Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Nustačius kadastro duomenis, pripažintas tinkamu naudoti statinys Nekilnojamojo turto registro įstatymo nustatyta tvarka įregistruojamas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre.

1.17.5 **Atsakomybės už defektus laikotarpis**

Defektai, kurie galėtų sukelti nepatogumų ar papildomą žalą, turi būti taisomi iškart. Galutinis patikrinimas turi būti atliekamas po vienerių metų nuo priėmimo datos. Priėmimo metu turi būti priimamas sprendimas dėl to, koku mastu ir kurie defektai turi būti šalinami iš karto, o kuriuos galima atidėti galutiniam defektų tikrinimui. Į Rangovo atsakomybę įeina visų defektų ir susidėvėjimų taisymas, išskyrus tuos, kuriuos sukėlė netinkama eksploatacija.

Visi remonto darbai turi būti atliekami Rangovo ar tiekėjų esant tinkamai Rangovo priežiūrai.

Visi darbai turi būti atliekami laikantis darbo metodų ir kokybės standartų, pateikiamų kontrakte.

1.18 **GARANTIJA**

Garantija atitinka bendrų sutarties nuostatų reikalavimus.

Rangovui tenka Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė už blogai atliktų statybos darbų padarinius statybos metu ir per rangos sutartyje nustatytą statinio garantinį laiką (kurio pradžia skaičiuojama nuo statinio atidavimo naudoti dienos), bet ne trumpesnį kaip:

1) pastatų elektros, mechanikos darbai -5 metai;

2) paslėptų statinio elementų (konstrukcijų, vamzdynų ir t.t.) -10 metų.

Rangovas įsipareigoja garantiniu laikotarpiu savo sąskaita skubiai ištaisyti trūkumus, kilusius dėl nepakankamos darbo kokybės, blogos konstrukcijos ir nestandartinių medžiagų. Garantija apima ir reikalingą techninį veikimą.

Garantinio laiko trukmė turi būti koreguojama pagal statinių priėmimo metu galiojantį Lietuvos Respublikos statybos įstatymą.

GARANTINIS APTARNAVIMAS

Aptarnavimas apima visas transporto ir krovimo išlaidas susijusias su aptarnavimo išvykomis pasiūlyme nurodytame laikotarpyje.

Kiekvienas atliktas darbas turi būti apiformintas dokumentais.

1.19 **UŽSAKOVO DARBUOTOJŲ APMOKYMAS**

Rangovas turi atlikti tam tikro darbuotojų, kuriuos atrinks Užsakovas, skaičiaus mokymą, kad šie prieš galutinai perimdami objektą galėtų teisingai, rūpestingai valdyti, kontroliuoti ir prižiūrėti įrangą ir statinius.

Mokymą turi atlikti kvalifikuotas samdytas Rangovo personalas, kiekvienai paslaugai atskirai, ir turi būti tęsiamas per kontrakto laikotarpį iki galutinio projekto perėmimo, jei Statybų sutartis nenumato ilgesnio laikotarpio ar Užsakovas ir Rangovas nėra abipusiai susitarę kitaip.

1.20 **ATSARGINĖS DALYS**

Rangovas savo sąskaita turi pateikti pakankamą kiekį atsarginių dalių kiekvienai sistemai įrangai, pagal nurodytą techninę specifikacijose ar sąnaudų žiniaraštyje sąrašą.

Jei reikalaujamų atsarginių dalių kiekiai nenurodyti konkrečioje specifikacijose, o reikia pateikti pakankamus kiekius, kaip rekomenduoja sistemų įrangos gamintojas, už jas Užsakovas apmoka papildomai.

1.21 **TECHNINĖ DOKUMENTACIJA**

1.21.1 **Techninė dokumentacija**

Rangovai ir subrangovai atlieka šiuos brėžinius: išpildomuosius statyboje atliktų darbų brėžinius. Anksčiau minėti brėžiniai turi būti ruošiami kompiuteriu. Visi užrašai turi būti lietuvių kalba.

1.21.2 **Įrengimų techninė dokumentacija**

Rangovai ar subrangovai objekto pridavimui turi pateikti Užsakovui šią įrangos arba įrengimų techninę dokumentaciją:

- Saugumo eksploatacijos aprašymas.
- Įrenginių techninis pasas.
- Atsarginių dalių sąrašas.
- Techninio aptarnavimo aprašymas.
- Įrengimo stipruminiai skaičiavimai.
- Sertifikatai ir atitinkami leidimai naudoti Lietuvoje.

Minėta dokumentacija turi būti pateikta pridodant Užsakovui popieriuje (1 egz.) ir kompiuteriniame diskelyje. Įvežtos dokumentacijos užrašai turi būti išversti į lietuvių kalbą.

PV. Vaidas Pupinas
Atestato Nr. 10803

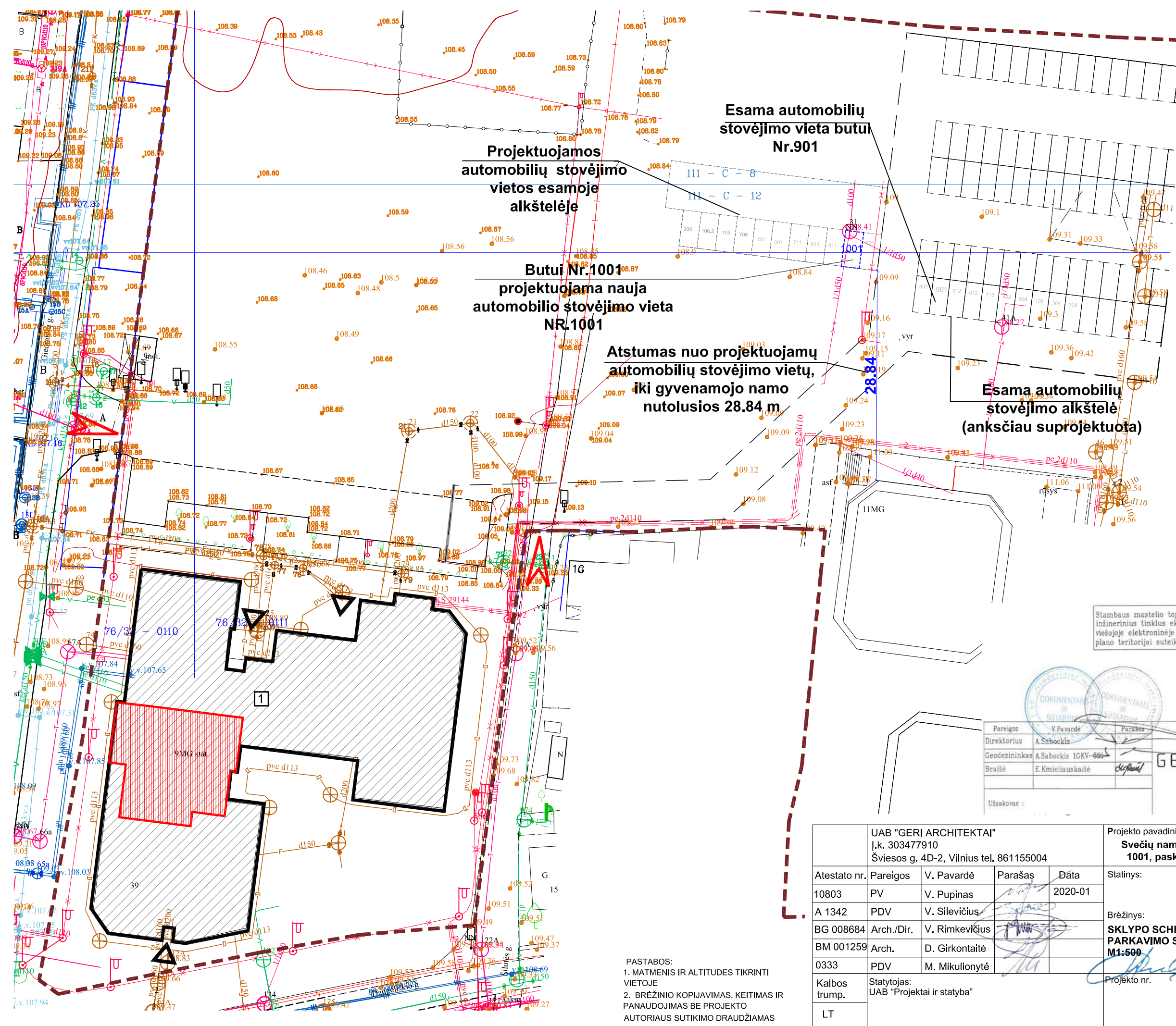

ESAMOS SITUACIJOS FOTOFIKSACIJA

----- PATALPŲ VIETA PASTATE

- SKLYPO RIBA
- REMONTUOJAMAS PASTATAS
- PATALPŲ VIETA
- ĮJĖIMO Į PASTATĄ VIETA
- ĮVAŽIAVIMO Į SKLYPĄ VIETA
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTOS PARKAVIMO VIETOS AUTOMOBILIAMS
- AUTOMOBILIO PARKAVIMO VIETA PROJEKTUOJAMAM BUTUI, ESAMOJE AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖJE

PASTABOS:
 1. Visi lauko ir vidaus inžineriniai tinklai paliekami esami.
 2. Lauko dangos paliekamos esamos, žemės darbai nevykdomi.

Stambaus mastelio topografinių planų derinimo su inžinerinius tinklus eksploatuojančioms organizacijoms viešojoje elektroninėje paslaugoje (TOPD) topografinio plano teritorijai suteiktas unikalus numeris ir data.	Data 2019-05-17	Suteiktas unikalus Nr. 19-19-3547
--	--------------------	--------------------------------------

Pareigos: V. Pavardė, Parašas: [Signature]

Direktorius: A. Sabockis

Geodezininkas: A. Sabockis IGKV-601

Braižė: E. Kmieliauskaitė

Užsakovas:

UAB "GEODEZINIAI MATAVIMAI"

Koordinatų sistema: LKS-94
Aukščių sistema: LAS-07

Daugeliškio g. 32, Vilnius, LT-09300, www.geom.lt
mob tel. 8-686-93491 E-mail: info@geom.lt

Vytauto g. 16, Trakai, LT-21105, www.geom.lt
mob tel. 8-600-59716 E-mail: info@geom.lt

Zalgirio g., Giedraičių g., Šnipiškės sen., Vilnius m.
Topografinė suotrauka

Mastelis	Lapų sk.	Lapo Nr.	Data
1:500	1	1	2019 03 07

UAB "GERI ARCHITEKTAI" Į.k. 303477910 Šviesos g. 4D-2, Vilnius tel. 861155004				Projekto pavadinimas: Svečių namų, Giedraičių g. 39, Vilniuje, negyvenamosios patalpos Nr. 1001, paskirties keitimo į gyvenamąją, paprastojo remonto projektas		
Atestato nr.	Pareigos	V. Pavardė	Parašas	Data	Statiny: Brėžinys: SKLYPO SCHEMA, PARKAVIMO SCHEMA M1:500	
10803	PV	V. Pupinas	[Signature]	2020-01		
A 1342	PDV	V. Silevičius	[Signature]			
BG 008684	Arch./Dir.	V. Rimkevičius	[Signature]			
BM 001259	Arch.	D. Girkontaitė	[Signature]			
0333	PDV	M. Mikulionytė	[Signature]		Projekto nr. 2020-01-G39-1001	
Kalbos trump.	Statytojas: UAB "Projektai ir statyba"				Lapas	Lapų
LT					GP-01	1

PASTABOS:
 1. MATMENIS IR ALTITUDES TIKRINTI VIETOJE
 2. BRĖŽINIO KOPIJAVIMAS, KEITIMAS IR PANAUDOJIMAS BE PROJEKTO AUTORIAUS SUTIKIMO DRAUDŽIAMAS

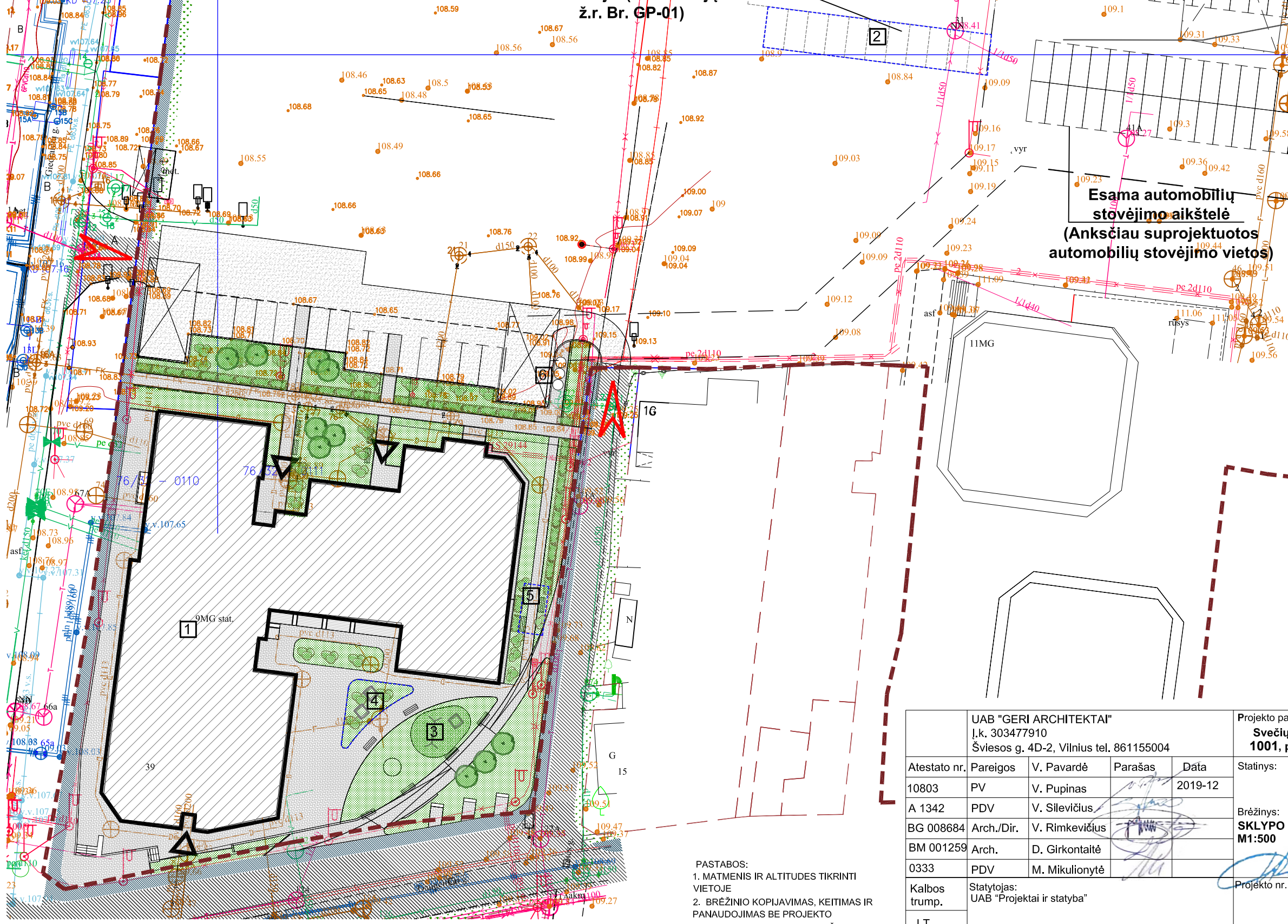
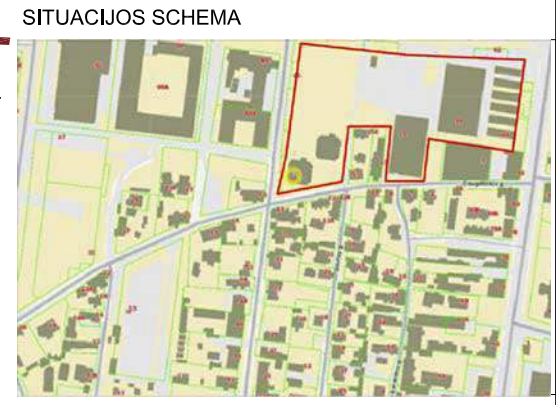
Stambaus mastelio topografinių planų derinimo su inžinerinius tinklus eksploatuojančiomis organizacijomis viešojoje elektroninėje paslaugoje (TOPD) topografinis planas teritorijai suteiktas unikalus numeris ir data
 Data: 2019-05-17
 Suteiktas unikalus Nr.: 19-19:3547

Pareigos	V. Pavardė	Parašas
Direktorius	A. Šebockis	
Geodezininkas	A. Šebockis ICKV-694	
Braižė	E. Kmiciauskaitė	

UAB GEODEZINIAI MATAVIMAI

Koordinatų sistema: LKS-94	Aukščių sistema: LAS-07
Geografinis g. 32, Vilnius LT-09300, www.geom.lt, mob. tel. 8-656-93491, E-mail: info@geom.lt	Vytauto g. 19, Irenaik LT-21106, www.geom.lt, mob. tel. 8-200-59719, E-mail: info@geom.lt
Zalgrio g., Giedraičių g., Šnipiškės sen., Vilnius m. Topografinė nuotrauka	
Mastelis: 1:500	Lapų sk.: 1, Lapo Nr.: 1, Data: 2019-05-07

Projektuojamos automobilių stovėjimo vietos esamoje aikštelėje. (Detalizacija ž.r. Br. GP-01)

PASTABOS:
 1. Visi lauko ir vidaus inžineriniai tinklai pallekami esant
 2. Lauko dangos pallekamos esamos, žemės darbai nevykdomi.

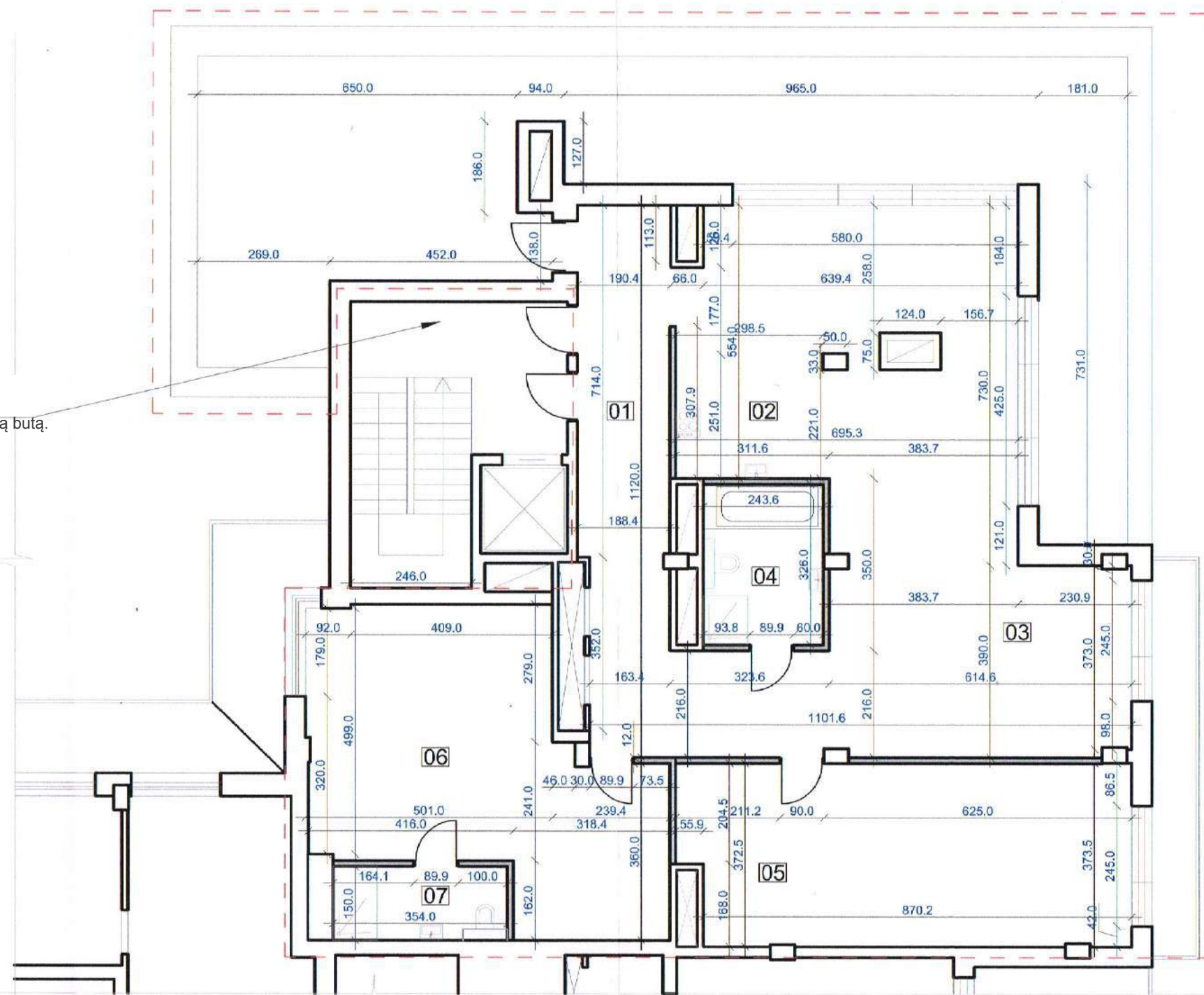
- SKLYPO RIBA
- REMONTUOJAMAS PASTATAS
- ESAMA ĮĖJIMO Į PASTATĄ VIETA
- ESAMA ĮVAŽIAVIMO Į SKLYPĄ VIETA
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTOS PARKAVIMO VIETOS AUTOMOBILIAMS
- PROJEKTUOJAMOS NAUJOS AUTOMOBILIO PARKAVIMO VIETOS
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTA VAIKŲ ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖ, POILSIO ZONA - 65M2
- PROJEKTUOJAMA VAIKŲ ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖ - 35M2
- PROJEKTUOJAMA VIETA SENYVO AMŽIAUS GYVENTOJŲ POILSIIUI
- ESAMA BUITINIŲ ATLIKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖ
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTAS BETONINIŲ PLYTELIIŲ ŠALIGATVIS
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTA AKMENS SKALDOS DANGA
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTA NUOGRINDA
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTA MEDINIŲ LENTŲ DANGA
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTA REKREACINIŲ ZONŲ DANGA
- ANKSČIAU SUPROJEKTUOTAS APŽELDINIMAS

PASTABOS:
 1. MATMENIS IR ALTITUDES TIKRINTI VIETOJE
 2. BRĖŽINIO KOPIJAVIMAS, KEITIMAS IR PANAUDOJIMAS BE PROJEKTO AUTORIAUS SUTIKIMO DRAUŽIAMAS

UAB "GERI ARCHITEKTAI" J.k. 303477910 Šviesos g. 4D-2, Vilnius tel. 861155004				Projekto pavadinimas: Svečių namų, Giedraičių g. 39, Vilniuje, negyvenamosios patalpos Nr. 1001, paskirties keitimo į gyvenamąją, paprastojo remonto projektas		
Atestato nr.	Pareigos	V. Pavardė	Parašas	Data	Statinys:	
10803	PV	V. Pupinas		2019-12	Brėžinys: SKLYPO PLANAS M1:500	
A 1342	PDV	V. Silevičius				
BG 008684	Arch./Dir.	V. Rimkevičius				
BM 001259	Arch.	D. Girkontaitė				
0333	PDV	M. Mikulionytė				
Kalbos trump.	Statytojas: UAB "Projektai ir statyba"				Projekto nr.	
LT						
					Lapas	Lapų
					GP-02	1

Patekimo į kitas patalpas nėra, patenka tiesiai į projektuojamą butą.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

	ESAMOS SIENOS
	PROJEKTUOJAMOS LENGVOS KONSTRUKCIJOS PERTVAROS
	PROJEKTAVIMO ZONA

PASTABOS:
 1. MATMENIS IR ALTITUDES TIKRINTI VIETOJE.
 2. BRĖŽINIO KOPIJAVIMAS, KEITIMAS IR PANAUDOJIMAS BE PROJEKTO AUTORIAUS SUTIKIMO DRAUDŽIAMAS.
 3. MATMENYS RODOMI CENTIMETRAIS.

PATALPŲ EKSPLIKACIJA

№	Patalpa	Plotas (m²)
01	TAMBURAS - KORIDORIUS	22.13 m²
02	VIRTUVĖ- VALGOMASIS KAMB.	36.85 m²
03	GYVENAMASIS KAMBARYS	37.43 m²
04	VONIOS KAMBARYS	7.94 m²
05	KAMBARYS	33.51 m²
06	KAMBARYS	35.82 m²
07	VONIOS KAMBARYS	5.31 m²
IŠ VISO BUTE:		178.99 m²

UAB "GERI ARCHITEKTAI" J.k. 303477910 Šviesos g. 4D-2, Vilnius tel. 861155004				Projekto pavadinimas: Svečių namų, Giedraičių g. 39, Vilniuje, negyvenamosios patalpos Nr. 1001, paskirties keitimo į gyvenamąją, paprastojo remonto projektas	
Atestato nr.	Pareigos	V. Pavardė	Parašas	Data	Statiny: Svečių namai, projektiniai pasiūlymai (PP)
10803	PV	V. Pupinas		2020-01	Laida 0
A 1342	PDV	V. Silevičius			Brėžinys: Planas M1:100
BG 008684	Arch./Dir.	V. Rimkevičius			
BM 001259	Arch.	D. Girkontaitė			
0333	PDV	M. Mikulionytė			
Kalbos trump.	Statytojas: UAB "PROJEKTAI IR STATYBA"			Projekto nr.	Lapas Lapų
LT				2020-01-G39-1001	AS-01 1

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ GIEDRAIČIŲ G. 39, VILNIUJE, PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-06-25 Nr. A51-81212/20(3.3.2.26E-VMA)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mindaugas Pakalnis, Vyriausiojo miesto architekto skyriaus vedėjas, Vyriausiojo miesto architekto skyrius
Sertifikatas išduotas	MINDAUGAS PAKALNIS, Vilniaus miesto savivaldybės administracija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-06-25 13:46:19 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-06-25 13:46:37 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-11-19 11:01:47 – 2021-11-18 11:01:47
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k.188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:17:37 iki 2021-12-26 14:17:37
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.28
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-06-25 14:28:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-06-25 14:28:15 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“